

Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö (DEMO) ry:n toimintakertomus 2013

Demo on aatteellisesti, puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton suomalaisten eduskuntapuolueiden yhteistyöjärjestö, joka toimii moniarvoisen demokratian edistämiseksi. Se tukee Suomen kehityspoliittisia tavoitteita toteuttamalla suomalaisten puolueiden ja kehitysmaiden poliittisten liikkeiden välisiä yhteistyöhankkeita.

Demo perustaa toimintansa hallituksen periaatepäätökselle vuodelta 2004. Tämän mukaan ”ihmisoikeuksien kunnioittaminen, sukupuolten välisen ja yhteiskunnallisen tasa-arvon sekä demokratian edistäminen... ovat välttämätön edellytys kehitykselle” ja ”kehitysmaiden parlamenttien ja puoluejärjestelmän toimintaedellytysten parantaminen luo pohjaa demokratian kehittymiselle ja vakiintumiselle”

1. Alkusanat: Demokratiatuki vuonna 2013

Vuoden 2013 aikana Demon asema suomalaisen demokratiatuen asiantuntijaorganisaationa vahvistui entisestään. Vuoden 2012 Kehityspoliittisen toimenpideohjelman mukaisesti demokratiatuen asema Suomen kehityspolitiikassa vahvistui muun muassa loppuvuodesta hyväksytyn Ulkoministeriön uuden demokratiatukipolitiikan linjauksen myötä. Linjauksessa tarkastellaan yleisellä tasolla niin kutsutun laajan demokratian tukemista Suomen ulkopoliitiikassa. Demon tekemän vaikuttamistyön ansiosta myös monipuoluejärjestelmän tukeminen otettiin mukaan linjauksen pääteemoihin. Vuonna 2013 Ulkoministeriö aloitti myös hauraiden valtioiden toimintaohjeen valmistelun, jossa keskeisellä sijalla on hauraiden maiden g7+ -ryhmän yhteisen suunnitelman, New Deal for Engagement in Fragile States, viisi yhteistä rauhan- ja valtionrakennuksen tavoitetta. Näistä ensimmäinen on osallistava ja uskottava politiikka. New Dealissa tunnustetaan myös rauhan- ja valtionrakennuksen poliittisuus. Mitä ilmeisimmin politiikan ja demokratian merkitys kehitykselle tunnustetaan nyt entistä vahvemmin niin Suomen kehityspolitiikassa kuin kansainvälisesti. Yksi keskeisimmistä haasteista on, miten tämä saadaan näkymään myös vuoden 2015 jälkeisissä uusissa kehitystavoitteissa ja Demon toimintaedellytyksissä.

Vuoden 2013 aikana käytiin myös tiivistä keskustelua yhteistyön tiivistämisestä eduskunnan kanssa. Demo järjesti maaliskuussa yhdessä Ulkoasiainvaliokunnan ja Ulkopoliittisen Instituutin kanssa kansainvälisen pyöreän pöydän keskustelun oikeusvaltio- ja osallistavan demokratian näkökulmista arabimaissa sekä esitteli toimintaansa eduskunnan kansainvälisten asiain foorumissa kesäkuussa. Syyskuussa järjestettiin yhdessä eduskunnan naisverkoston kanssa keskustelu naisten puoluerajat ylittävistä yhteistyöstä tilaisuudessa, jossa julkistettiin myös dokumentti Demon työstä Tansaniassa. Eduskunnan kansainvälinen yksikkö oli aktiivisesti mukana emännöimässä Demon kansainvälisiä vieraita vuoden aikana ja useita kansaedustajia osallistui Demon toimintaan vuoden aikana, niin kotimaassa kuin kohdemaissakin.

Kotimaan vaikuttamis- ja asiantuntijatyön lisäksi Demo tiivisti yhteistyötään kansainvälisesti muiden puolueiden demokratiatukitoimijoiden kanssa toimimalla aktiivisesti globaalissa Political Party Assistance Peer Network -verkostossa, pohjoismaalaisten puolueiden demokratiatukitoimijoiden kanssa sekä hollantilaisen sisarjärjestömme, Netherlands Institute for Multiparty Democracyn (NIMD), kansainvälisen monipuoluetuimijoiden verkoston parissa.

Demo onnistui vuoden 2013 aikana myös vahvistamaan rahoituspohjaansa, samalla kun uusi kolmi-vuotinen rahoituskausi alkoi ulkoministeriön kanssa. Demon rahoitusmekanismi ulkoministeriössä ei kuitenkaan edelleenkään vastaa täysin toiminnan tarpeita, ja tämä vaatii jatkoneuvotteluita. Maaliskuussa alkoi uusi EU:n demokratia- ja ihmisoikeusinstrumentin rahoittama tasa-arvohanke Nepalissa ja lokakuussa EU:n Youth in Action -instrumentin rahoittama vuoden mittainen nuorten vaikuttajien

liikkuvuushanke Suomen, Bangladeshin, Nepalin ja Slovenian välillä. Loppuvuodesta vahvistui myös rahoitus Tunisiaan EU:n demokratia- ja ihmisoikeusinstrumentin kautta yhdessä Tunisian politiikkakoulun kumppaneiden CEMIn, NIMDin ja Bulgarian politiikkakoulun kanssa.

1.1. Demon toiminnassa vuonna 2013 on saavutettu muun muassa seuraavia tuloksia:

Tansaniassa Demon tukema puolueiden naisjärjestöjen yhteistyöfoorumi toimi kanavana, jonka kautta poliittiset naisjärjestöt tekivät laajaa yhteistyötä vaikuttamalla maan valmisteilla olevaan uuteen perustuslakiin, joka luonnoksen mukaan tulee vahvistamaan merkittävästi naisten poliittisia vaikutusmahdollisuuksia. Yhteistyöfoorumi tunnustetaan nyt laajalti naispolitiikkojen äänikanavana.

Sambiassa Demon uusi hanke käynnistyi menestyksekkäästi vahvistamalla naiskunnallispolitiikkojen kapasiteettia paikallistasolla, kouluttamalla yhteisöjä laajasti naisten osallistumisen merkityksestä ja luomalla väyliä naispolitiikoille tehdä yhteistyötä eri tasoilla yli puoluerajojen. Kansallisella tasolla naispolitiikot yli puoluerajojen tekivät ensimmäistä kertaa yhdessä kannanoton, jossa he tuomitsivat vaaliväkivallan, jota oli esiintynyt vuoden aikana käydyissä täytevaaleissa.

Tunisiassa Demon tukema politiikkakoulu jatkoi kunnianhimoista toimintaansa maan nuorten poliitikkojen osaamisen ja yhteistyön vahvistamiseksi. Kurssien ohella politiikkakoulu järjesti keskustelutilaisuuksia ja temaattisia koulutuksia luoden uusia kumppanuuksia merkittävien alueellisten toimijoiden kanssa ja vahvistaen Tunisian demokraattista kehitystä luomalla tilaa puoluerajat ylittävälle vuoropuhelulle.

Nepalissa Demo koulutti nuoria poliitikkoja keskittyen yhteistyön ja osaamisen vahvistamiseen piirikuntatasolla. Demon uusi hanke antoi paikallistasolla toimiville nuorille naisille työkaluja ja rohkeutta toimia aktiivisesti politiikassa. Joint Youth and Students Platformin vuoden keskeinen onnistuminen oli UNDP:n kanssa toteutettu vaaliväkivaltaa edistävä hanke, joka osaltaan edesauttoi Nepalin historian rauhallisimpien vaalien järjestämisessä nuoriso- ja opiskelijaliikkeiden johdon sitoutuessa väkivallattomuuteen.

Tiina Kukkamaa-Bah
Toiminnanjohtaja

2. Yleisesittely: Toiminta 2013

Demon päivitetty kolmivuotisstrategia tuli käyttöön vuonna 2012. Sen mukaan Demon ensimmäinen päätavoite on **edistää moniarvoista demokratiaa kohdemaissa**. Edustuksellinen demokratia ei voi toimia ilman toimintakykyisiä ja vastuullisia puolueita ja siksi demokratian tukemiseksi tarvitaankin puolueiden omaa kokemusta ja asiantuntemusta sekä niiden kapasiteetin vahvistamista. Puolueiden välinen vuoropuhelu ja koulutusohjelmat, jotka tarjoavat mahdollisuuksia molemminpuoliseen oppimiseen ja pohjautuvat yhteistyötahojen kanssa yhdessä määritellyille tarpeille, ovat keskeisiä Demon työssä. Taustoiltaan erilaiset puolueiden edustajat tuovat toimintaan oman asiantuntemuksensa ja vertaavat kokemuksiaan niin hyvistä käytännöistä kuin demokratian haasteistakin.

Demo pyrkii osaltaan edistämään yhteiskuntarauhaa ja ehkäisemään konflikteja kannustamalla puolueita monenväliseen dialogiin tavoitteena eri näkemysten yhteensovittaminen sekä rakentava ja yhdessä ratkaisuja hakeva poliittinen kulttuuri. Tasa-arvoon ja edustuksellisuuteen kannustetaan painotamalla naisten, nuorten ja erityisryhmien vaikutusmahdollisuuksia. Demokratian toteutuminen edellyttää kaikkien ryhmien osallistumismahdollisuuksia, ja vain aidosti edustukselliset puolueet voivat olla muodostamassa toimivaa monipuoluejärjestelmää. Toimiva monipuoluejärjestelmä edellyttää samoin opposition kykyä tarjota poliittisia vaihtoehtoja sekä valvoa hallituksen toimia. Yhdistettynä riippumattomaan oikeuslaitokseen ja itsenäisiin tiedotusvälineisiin toimiva monipuoluejärjestelmä edistää ihmisoikeuksien toteutumista ja on keino vakaaseen yhteiskuntaan. Vakaus puolestaan on edellytys muulle kehitykselle.

Demo tarjoaa suomalaisille puoluetoimijoille mahdollisuuden ensikäden kokemuksiin kehitys- ja demokratiakysymyksissä. Puolueiden edustajat ovat avainasemassa Demon ohjelmien kaikissa vaiheissa. Gender-työryhmä, jossa on edustaja kaikista poliittisista naisjärjestöistä sekä NYTKIS ry:stä, on mukana naisten poliittiseen osallistumiseen kohdistuvien hankkeiden suunnittelussa, toimeenpanossa ja seurannassa. Poliittiset nuoriso- ja opiskelijajärjestöt ovat muodostaneet vastaavan nuorisopoliittisen yhteistyön (NYT) -työryhmän. Työryhmä on ollut aktiivisesti mukana Nepalin ja Tunisian nuoriso-ohjelmien suunnittelussa, toiminnassa ja seurannassa. Työryhmien jäsenet toimivat järjestönsä yhteyshenkilönä ja jakavat näissä tietoa ohjelmien etenemisestä. On selvää, että suomalaiset eivät ole opettajan roolissa, vaan jakamassa kokemustaan sekä oppimassa itse. Demokratia syntyy aina paikallisista tarpeista ja olosuhteista ja se on maakohtainen prosessi.

Demon toisena strategisena tavoitteena on **kehityspoliittikatietoisen ja kehitysyhteistyömyönteisen poliittisen kulttuurin lisääminen Suomessa**. Demo jakaa hallituksen, työryhmien ja koulutuksissa mukana olleiden aktiivitoimijoiden kautta tietoa kehitys- ja demokratiakysymyksistä sekä kohdemaiden poliittisesta tilanteesta ja Demon työn edistymisestä puolueille ja niiden erityisjärjestöille. Demo tiedottaa toiminnastaan myös puoluelehtien kautta sekä puolueiden omissa tilaisuuksissa kuten myös valikoiduissa yleisötilaisuuksissa. Puolueiden omistajuuteen, tiedon institutionalisoitumiseen niiden sisällä ja aktiivitoimijoiden joukon jatkuvaan kasvuun panostetaan erityisesti. Demo kannustaa puolueita ja muuta kansalaisyhteiskuntaa rakentavaan kanssakäymiseen kaikessa työssään.

Demon kolmas strateginen tavoite on **lujittaa rooliaan suomalaisena demokratiatuen asiantuntijana ja vaikuttajana erityisalueenaan puolueiden rooli demokratiakehityksessä**. Demo kerää alaan liittyvää tietopankkia ja seuraa alan kehitystä ja keskustelua sekä pyrkii tuomaan demokratiakysymyksiä esille kotimaisessa kehityspoliittisessa keskustelussa. Demo järjestää lisäksi demokratia- ja kehityssaiheisia seminaareja kutsuen paikalle usein myös ulkomaisia asiantuntijapuhujia.

Neljännän strategisen tavoitteen mukaan Demo **tuottaa lisäarvoa eurooppalaiseen demokratiatukeen ja sen kehitykseen sekä oppii muilta alan toimijoilta**. Demo seuraa toimialansa kehitystä ja osallistuu demokratiatukeen ja kehitysyhteistyökysymyksiin liittyvään keskusteluun Suomen lisäksi myös Euroopan tasolla. Se tekee yhteistyötä vertaistoimijoiden kanssa ja vaikuttaa aktiivisesti Euroopan demokratiasäätiössä (European Partnership for Democracy).

Demon viides strateginen tavoite on **antaa oma panoksensa kansainväliseen demokratiatukeen ja sen kehitykseen sekä oppia muilta toimijoilta**. Demo tekee yhteistyötä kansainvälisten alan toimijoiden kanssa ja pyrkii entisestään tiivistämään yhteistyötä myös Euroopan ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Demon kuudentena strategisena tavoitteena on **toiminnan johdonmukaisuus ja vakiintuneisuus**. Demon toiminta on tällöin hallinnollisesti kestäväällä pohjalla ja se on lisäksi hyvin suunniteltua, toimeenpantua ja arvioitua.

3. Moniarvoisen demokratian edistäminen kohdemaissa

Strateginen tavoite: Demo antaa oman lisäpanoksen kohdemaan myönteiseen demokratiakehitykseen.

3.1. Tansania

Perustuslakiprosessi, lähestyvät vaalit (2014 paikallisvaalit ja 2015 presidentin- ja parlamenttivaalit) sekä opposition aseman vahvistuminen loivat vuonna 2013 epävakautta Tansanian poliittiseen tilanteeseen. Valtapuolue Chama Cha Mapinduzi (CCM) aseman heikentyessä ja oppositiopuolueiden suosion vahvistuessa etenkin nuorten keskuudessa puolueiden välit ovat kiristyneet. Vaalien lähestyminen aiheuttaa valtataisteluja paitsi puolueiden välillä myös CCM:n sisällä. Myös perustuslakiprosessi ja siinä avatut kysymykset esimerkiksi Sansibarin asemasta ovat kiristäneet puolueiden välejä. Lisäksi sananvapauden tila on heikentynyt Tansaniassa huomattavasti – vuonna 2013 toimittajia murhattiin ja valtapuolue on myös laittanut sanomalehtiä ilmestymiskieltoon. Pudotuksesta huolimatta lehdistönvapaus oli Tansaniassa (70. sija) muista Suomen kumppanimaista Afrikassa hieman parempi. Kiristyneestä poliittisesta tilanteesta huolimatta naispolitiikat ovat jatkaneet ja jopa vahvistaneet yhteistyötään yli puoluerajojen T-WCP:n toiminnassa. Etenkin tekeillä olevaan uuteen perustuslakiin vaikuttaminen loi hyvän kanavan naisten puoluerajat ylittävälle yhteistyölle vuonna 2013 ja vahvisti T-WCP:n asemaa naisten äänenä Tansanian politiikassa. Tämä työ luo hyvää pohjaa rauhanomaiselle puolueiden väliselle yhteistyölle ja dialogille myös laajemmin Tansanian politiikassa.

Demo jatkoi vuonna 2013 Tansaniassa puolueiden naisjärjestöjen muodostaman yhteistyöfoorumin eli Tanzania - Women's Cross-party Platformin (T-WCP) toiminnan tukemista naispoliitikkojen tietotaitojen ja yhteistyön vahvistamiseksi. Toiminta tähtää naisten ja miesten tasa-arvoiseen edustukseen politiikan kaikilla tasoilla sekä tasa-arvoasioiden merkityksen kasvattamiseen kansallisella poliittisella agendalla.

Naisten yhteistyöfoorumi koostui vuonna 2013 edellisten vuosien tapaan kaikkien kuuden parlamenttipuolueen naisjärjestöistä ja Tansanian parlamentin naisverkostosta. Vuonna 2013 foorumin johdossa jatkoivat veteraanipoliitikko Anna Abdallah (CCM) puheenjohtajana ja parlamentaarikko Susan Lyimo (CHADEMA) varapuheenjohtajana. Jäsenjärjestöjen taustapuolueet ovat:

- Chama Cha Mapinduzi (Revolutionary State Party – CCM)
- Chama Cha Demokrasia na Maendeleo (Party for Democracy and Progress – CHADEMA)
- Civic United Front (CUF)
- Tanzania Labour Party (TLP)
- National Convention for Reconstruction and Reform – Mageuzi (NCCR)
- United Democratic Party (UDP)

Demon ohjelma Tansaniassa pyrki vuoden 2013 aikana entisestään vahvistamaan puolueiden naisjärjestöjen yhteistyöfoorumin toiminnan omistajuutta, kapasiteettia ja itsenäistymistä. Alkuvuonna 2013 hallinnollisten epäselvyyksien vuoksi päätettiin jäädyttää foorumin rahoitus kunnes hallinto saataisiin toimivalle pohjalle ja kun elokuussa T-WCP:lle palkattiin Demon tuella kokopäiväinen koordinaattori huolehtimaan hankehallinnon sujuvuudesta, voitiin rahoitusta jatkaa. Näin ollen toiminta Tansaniassa ei seurannut alkuperäistä vuoden 2013 toimintasuunnitelmaa eikä toimintaa järjestetty paikallistasolla, vaan uusi toimintasuunnitelma valmisteltiin elokuussa loppuvuodelle niin, että toiminnan pääpaino

pidettiin perustuslakiprosessiin vaikuttamisessa. Vuonna 2013 T-WCP sai tukea myös UN Womenilta, jonka avulla T-WCP osallistui muun muassa puolueiden sisäisen demokratian arviointiin sukupuolen kannalta (muun muassa miten tasa-arvo huomioidaan puolueen säännöissä ja miten puolueita koskevassa lainsäädännössä tasa-arvo otetaan huomioon), vaalilain ja vaalirahoituslain arviointiin sukupuolen kannalta ja lisäksi järjestettiin keskustelutilaisuuksia, joissa pohdittiin strategioita lakien täytäntöönpanoon liittyen. Lisäksi T-WCP:lle tehtiin viestintästrategia toiminnan ja vaikuttamistyön tehostamiseksi. Huolimatta alkuvuoden rahoituksen jäädyttämisestä T-WCP ja sen jäsenet osoittivat omistautuneisuutta ja itsenäisyyttä jatkaen toimintaansa rahoituksen puutteesta huolimatta. Tämä toimi myös Demolle signaalina toiminnan merkityksestä sekä poliittisten naisjärjestöjen omistajuuden ja sitoutumisen vahvistumisesta.

Vuonna 2013 T-WCP:n toiminnan pääpaino oli valtakunnallisessa politiikassa ja etenkin käynnissä olevaan perustuslakiprosessiin vaikuttamisessa. Uuden perustuslain on tarkoitus astua voimaan vuonna 2014 kansanäänestyksen siivittämänä. Tämä uudistus tulee olemaan erityisen tärkeä naisten kannalta, sillä uudessa perustuslakiluonnoksessa on kirjattuna vaalijärjestelmän muutos, jonka mukaan jokaiselta äänestysalueelta valitaan sekä mies että nainen. Näin ollen naisten osuus parlamentissa kasvaa puoleen. Lisäksi uuden vaalitavan mukaan valitut naiset ovat myös demokraattisesti valittuja ja vastuullisia äänestäjilleen. T-WCP:llä on ollut prosessissa merkittävä asema ja se on hyödyntänyt prosessin aikana laajoja verkostojaan ruohonjuuritasolta valtakunnallisiin päättäjiin. T-WCP jatkoi siten asemansa vahvistamista tansanialaisia naispoliitikkoja edustavana elimenä.

Elokuussa (21.–22.8.) 72 naista osallistui Demon tukemaan konferenssiin, jossa analysoitiin perustuslakia sukupuolten välisen tasa-arvon kannalta. Samalla annettiin suosituksia, miten naisten oikeuksien tulisi uudessa perustuslaissa näkyä. Suositusten koottiin yhteen ja lähetettiin perustuslakia valmistelevalle komissiolle. Näistä suosituksista yksi, naisten ja miesten tasa-arvoinen edustus (50:50), meni läpi perustuslakiluonnokseen. Tilaisuuteen osallistui myös lehdistön edustajia, mikä mahdollisti konferenssin aiheiden leviämisen laajemman yleisön tietoisuuteen.

Elokuussa naispoliitikot kokoontuivat keskustelemaan perustuslakiluonnoksesta, mukana parlamentin entinen puhemies Pius Msekwa

T-WCP:n vuosikokous pidettiin 3.–6.11. Dodomassa. Kolmepäiväiseen kokoukseen osallistui 140 jäsentä ympäri Tansaniaa (muun muassa Dar es Salaam, Morogoro, Iringa, Mbeya, Lindi, Mtwara, Zanzibar, Mara ja Dodoma). Kokouksessa T-WCP:lle tarjoutui mahdollisuus esitellä uusille toimijoille historiaansa vuoden 2010 foorumin perustamisesta alkaen ja tämän hetkistä toimintaa. Osallistujille tarjoutui mahdollisuus jakaa kokemuksia ja menestystarinoita vuoden 2010 vaaleista. Lisäksi kokouksessa käytiin läpi perustuslakiluonnokseen tehtyjä suosituksia ja pohdittiin strategioita, miten näitä voidaan ajaa yhdessä eteenpäin. Kokouksessa käytiin myös läpi, miten naisten osallistumista vuoden 2015 vaa-

leihin tullaan vahvistamaan. Suomen Tansanian suurlähettiläs Sinikka Antila osallistui myös kokoukseen.

T-WCP järjesti 7.-10.11. parlamentissa Dodomassa 155 naisparlamentaarikolle kokouksen, jossa käytiin yhdessä läpi naisten 50:50 edustusta tulevassa perustuslakiluonnoksessa. Kokouksessa käytiin läpi, miksi ehdotus on tärkeää säilyttää myös lopullisessa perustuslaissa. Parlamentaarikoita muistutettiin kansainvälisistä ja alueellisista sitoumuksista, joiden mukaan Tansania on sitoutunut naisten poliittisen osallistumisen vahvistamiseen ja tasa-arvoon. Lisäksi keskusteltiin tämän hetkisestä 30 prosentin naiskiintiöstä – sekä vaikuttamistyöstä, joka johti kiintiön hyväksymiseen 1985 että tämän järjestelmän heikkouksista. Perustuslakiluonnoksen mukaan jokaisesta vaalipiiristä valittaisiin sekä nainen että mies, jolloin kaikki edustajat olisivat demokraattisesti valittuja ja vastuullisia äänestäjilleen. Tämä vahvistaisi naisten asemaa myös parlamentin sisällä. Naisparlamentaarikot lupasivat kokouksen päätteeksi tukea ja puolustaa aloitetta 50:50 edustuksesta perustuslaissa. Kaikki kansanedustajat valitaan automaattisesti vuonna 2014 toimintansa aloittavaan Perustuslakia säätävään kokoukseen.

Vuoden 2013 aikana T-WCP vahvisti myös suhteitaan laajemmin kansalaisyhteiskuntaan sekä naisjärjestöihin tehden yhteistyötä muun muassa kyläpankki VICOBAn, Umoja wa Wanawake Wanasiasa Zanzibarin (UWAWAZA), Women Wake Up:in (WOWAP), Tanzania Women Fundin, Tanzania Gender Networking Programmen, FemAct:in, TAMWA:n, TAWLA:n, TGNP:n, WLAC:n, WOWAP:n, IWAPOAn, Kivulinin ja AFNET:in kanssa. T-WCP valittiinkin vetämään kansalaisjärjestöjen perustuslaki ja naiset -verkostoa. Lisäksi yhteistyötä tehtiin myös Puolurekisterin, Vaalikomission ja tasa-arvoministerin kanssa.

Demo koordinoi toimintaansa Tansaniassa muiden puolueiden kanssa toimivien avunantajien kanssa ja on säännöllisesti yhteydessä Suomen suurlähetystön ohella YK:n kehitysohjelma UNDP:n sekä UN Womenin kanssa, mutta myös tanskalaisen vertaistoimija Danish Institute for Parties and Democracy (DIPD), sekä saksalaisten puolueiden demokratiatukitoimijoiden kanssa.

3.2. Sambia

Poliittinen tilanne vuonna 2013 Sambiassa oli kireä ja sekä kansalaisjärjestöjen että lehdistön toimintaedellytykset heikkenivät. Vuonna 2011 vaihtuneeseen hallintoon on kohdistunut paljon odotuksia, mutta valtapuolue Patriotic Front (PF) ei ole pystynyt lunastamaan vaaleissa antamia lupauksiaan. Etenkin valtapuolueen ja opposition välit kiristyivät vuonna 2013 ja täytevaaleissa puolueiden välillä ilmeni väkivaltaisuuksia. Muun muassa maaliskuun Livingstonen täytevaalit peruutettiin väkivaltaisuuksien takia ja oppositiopuolueen UPND:n johtaja Hakainde Hichilema (ja noin 30–40 muuta puolueen jäsentä) pidätettiin syytettynä väkivallan lietsomisesta. Keväällä 2013 entisen presidentin Rupiah Bandan (MMD) syytesuojat poistettiin ja hänet pidätettiin Nigerian öljyrahoihin liittyvien korruptioepäilyjen vuoksi, oikeudenkäyntiprosessi jatkuu vuoden 2014 puolelle. On edelleen epäselvää ovatko kyseessä aidot syytökset vai poliittinen ajojahti. Lisäksi väkivaltaisuuksia on esiintynyt myös valtapuolueen sisäisissä valtataisteluissa ja syksyllä väkivaltaisuuksissa kuoli yksi ihminen. Myös naispoliitikoihin kohdistui paljon häirintää. Nykyistä hallitusta ja presidentti Michael Sataa (PF) syytetään myös kansalaisjärjestöjen toimintatilan kaventamisesta. Esimerkiksi Sambian uusi kansalaisjärjestölaki herätti myös kansainvälistä vastustusta ja sambialaiset kansalaisjärjestöt ovat yhtenä rintamana boikotoineet sen implementointia. Kansalaisjärjestölaki pakottaa järjestöt rekisteröitymään ja antaa hallitukselle mahdollisuuden muun muassa sanella, millä sektorilla ne saavat toimia. Myös monet sanomalehdet ovat pääpuolueen PF:n hallussa ja opposition ääntä mediassa on pyritty vaimentamaan (mm. Zambian Watchdog -verkkolehti on sensuroitu Sambiassa ja sen toimittajia on pidätetty). Loppuvuodesta 2013 etenkin perustuslakiprosessi kiristi valtapuolueen ja opposition välejä. Uusi perustuslaki oli yksi PF:n vaaliteemoja ja perustuslakia luonnostelevalle komissiolle vihdoin marraskuussa 2013 työnä päätökseen. Komission oli määrä antaa luonnos eteenpäin avoimesti kaikille kommentoitavaksi ja lopulta oli tarkoitus järjestää kansanäänestys uudesta perustuslaista. Presidentti Sata kuitenkin vaati komissiota avoimen prosessin sijaan luovuttamaan vain kymmenen kopiota luonnoksesta hänelle it-

selleen ja kielsi luonnoksen luovuttamisen julkisuuteen. Komissio kieltäytyi tästä ja prosessi oli vuoden päättyessä umpikujassa.

Demo aloitti vuoden 2013 alussa uuden hankkeen Sambiassa naisten poliittisen osallistumisen vahvistamiseksi kuntatasolla. Naisten osuus Sambian paikallishallinnossa on erittäin alhainen – 1382 kunnanvaltuutetusta vain 85 (noin 6,1 prosenttia) on naisia. Yhteistyössä paikallisen Zambia National Women's Lobby -järjestön kanssa toteutettava hanke tähtää erityisesti vuoden 2016 kuntavaaleihin, joissa tavoitteena on naispuolisten kunnanvaltuutettujen määrän kasvu.

Vuonna 2013 toiminta suuntautui kolmelle osa-alueelle hankkeen kolmivuotissuunnitelman mukaisesti: lisättiin naisvaltuutettujen vaikuttamismahdollisuuksia politiikassa vahvistamalla heidän taitojaan ja johtamiskykyjään, vahvistettiin naisten asemaa sekä puolueissa että paikallisyhteisöissä viestitämällä sukupuolten välisestä tasa-arvosta ja naisten poliittisen osallistumisen tärkeydestä. Lisäksi tuettiin naispoliitikkojen yhteistyön tiivistämistä yli puoluerajojen, jotta he pystyisivät yhdessä tehokkaammin ajamaan tärkeiksi kokemiaan asioita politiikassa. Toiminta kohdistui vuonna 2013 nykyisiin kunnanvaltuutettuihin ja naisiin, jotka ovat kiinnostuneita poliittisesta vaikuttamisesta. Lisäksi tavattiin laajasti yhteisöjen jäseniä ja vaikuttajia uskonnollisista ja traditionaalisista johtajista puoluejohtoon eri tasoilla. Hankkeen alussa tehtiin yksityiskohtainen työsuunnitelma ja päätettiin hankkeen toiminta-alueet: hanke toimii viidessä piirikunnassa, jotka ovat Choma, Kabwe, Kapirimposhi, Lusaka ja Mpika.

Hankkeen käynnistysvaiheessa tehtiin alkuvuodesta 2013 tarvekartoitus kussakin kohdekunnassa. Kartoitus tehtiin yhteistyössä paikallistason hyödynsaajien kanssa osallistavin menetelmin. Yhteensä haastateltavia oli 188 ja he edustivat hankkeen välittömien hyödynsaajien lisäksi paikallishallinnon virkamiehiä, kunnallispoliitikkoja, poliittisten puolueiden edustajia, yhteisöjen johtajia (ml. traditionaaliset ja uskonnolliset johtajat) ja kansalaisjärjestöjen edustajia. Alkukartoituksessa selvitettiin naispoliitikkojen kapasiteettien vahvistustarpeita ja naisten poliittisen osallistumisen realiteetteja ja määrää kullakin alueella ja puolue-toiminnassa. Kerättyjä tietoja käytettiin hankkeen aktiviteettien tarkentamisessa suunnittelussa (mm. koulutusten ja materiaalien suunnittelu). Kartoituksen tärkeimpiä tuloksia olivat, etteivät paikallishallinnon rakenteet tue tarkoituksenmukaisesti naisten osallistumista (esim. alueelliset kehityskomiteat eivät ole toiminnassa tai ovat valtapuolueen hallussa, taloudelliset aloitteet eivät tue naisia), naiset kokevat häirintää politiikassa, poliittinen väkivalta vähentää naisten halukkuutta osallistua politiikkaan, eikä naisten poliittista osallistumista tueta. Naisten alhaisen poliittisen osallistumisen merkittävimmiksi syiksi nähtiin taloudellisten resurssien puute, alhainen koulutustaso ja se, etteivät naiset itse tue naisten poliittista osallistumista. Kartoituksessa todettiin, että hankkeen tulee keskittyä asennevaikuttamiseen paikallistasolla, jolloin etenkin traditionaaliset johtajat ovat avainasemassa. Lisäksi naisten puoluerajat ylittävää yhteistyötä on vahvistettava sekä puolueita ja hallintoa on lobattava naisten poliittisen osallistumisen tärkeydestä. Lisäksi naisten kapasiteetteja on vahvistettava.

Vuonna 2013 lisättiin istuvien naisvaltuutettujen vaikuttamismahdollisuuksia politiikassa vahvistamalla heidän taitojaan ja johtamiskykyjään järjestämällä maanlaajuinen [seminaari](#), johon kutsuttiin kaikki Sambian naiskunnanvaltuutetut. Seminaari järjestettiin Lusakassa 26.–27. syyskuuta. Konferenssin teemana oli eri puolueiden naispoliitikkojen tuominen yhteen heidän osallistumisensa vahvistamiseksi paikallishallinnossa. Konferenssia olivat avaamassa Sambian tasa-arvoministeri Inonge Wina, paikallishallintoministeri Emerine Kabanshi sekä Suomen Sambian suurlähettiläs Pertti Anttinen. Konferenssissa käsiteltiin naiskunnanvaltuutettujen tämänhetkistä tilannetta Sambiassa, edustajien käytännön työtä sekä naisten osallistumista ja tehokasta vaikuttamista. Tilaisuuteen osallistui lähes 140 ihmistä, mukaan lukien 74 Sambian 84 naiskunnanvaltuutetusta. Paikalla oli myös poliittisten puolueiden naisjaostojen edustajia sekä ZNWL:n paikallisia ja kansainvälisiä kumppaneita ja jäseniä. Konferenssi tarjosi naispoliitikoille mahdollisuuden pohtia kohtaamiaan haasteita, etsiä ratkaisuja sekä vaihtaa kokemuksia muiden valtuutettujen kanssa. Lisäksi vuonna 2013 aloitettiin paikallistasolla puolueiden kanssa prosessi, jossa pyritään identifioimaan ehdokkaita vuoden 2016 vaaleihin.

Sambian tasa-arvoministeri Inonge Wina puhumassa naiskunnanvaltuutetuille syyskuun seminaarissa

Vuonna 2013 myös vahvistettiin naisten asemaa sekä puolueissa että paikallisyhteisöissä viestittämällä sukupuolten välisestä tasa-arvosta ja naisten poliittisen osallistumisen tärkeydestä. Hankkeessa järjestettiin jokaisessa kunnassa keskustelutilaisuuksia yleisölle naisten johtajuudesta ja kunnallispolitiikasta. Yhteisön jäsenille tarjottiin mahdollisuus tavata heidän alueensa kunnallispoliitikkoja (sekä naisia että miehiä) ja kuulla, mitä asioita he ovat edistäneet alueella. Samalla keskusteltiin, mitä kunnallispolitiikassa on mahdollista tehdä ja miksi naisten poliittinen osallistuminen on tärkeää. Viiden kunnan 16 kaupunginosassa järjestettyihin tilaisuuksiin osallistui yhteensä 623 naista ja 269 miestä. Lisäksi kahdesti vuodessa järjestettiin jokaisella alueella tapahtuma, jossa pyrittiin kouluttamaan yhteisöjä heidän poliittisista oikeuksistaan ja naisten osallistumisen tärkeydestä yhteisötaatterin keinoin. Esimerkiksi pelkästään syyskuun tapahtumiin viiden kunnan 19 eri kaupunginosassa osallistui yli 3000 ihmistä. Keskusteluissa yhteisöjen jäsenet totesivat muun muassa, että asenteiden olisi muututtava naisten osallistumista tukeviksi ja myös naisten tulisi tukea toisiaan enemmän. Yhteisöjen asenteisiin pyrittiin myös vaikuttamaan radio-ohjelmien viisiosaisella sarjalla, joka esitettiin jokaisella alueella (paitsi Chomassa, jossa ei ole paikallisradioasemaa). Keskusteluaiheina olivat muun muassa yhteisöjen ja puolueiden rooli naisten poliittisen osallistumisen tukemisessa. Osa radio-ohjelmista lähetettiin suorina lähetyksinä, jolloin kuulijat pystyivät keskustelemaan esimerkiksi alueensa naiskunnanvaltuutetun kanssa. Women's Lobbyn työntekijät tapasivat myös pitkin vuotta yhteisöjen traditionaalisia ja uskonnollisia johtajia ja keskustelivat heidän kanssaan naisten poliittisen osallistumisen tukemisen merkityksestä. Myös puolueiden johtoa kunnallistasolta valtakunnalliselle tasolle tavattiin ympäri vuoden – tästä tuloksena muun muassa puolueet valitsivat täytevaaleissa naisia listoilleen ja muutama heistä tuli valituksi. Lisäksi vuonna 2013 valmisteltiin kolme koulutusmanuaalia: kunnanvaltuutetuille, ehdokkaille ja kampanjapäälliköille. Myös hankkeen tiedotusmateriaalit valmistettiin vuonna 2013 (esite, uutiskirje, t-paidat ja chitenge-kangas).

Osallistujat seuraavat yhteisöteatteriesitystä naisten poliittisesta osallistumisesta Kabwen Nagoli Markettiin syyskuussa

Lisäksi vuonna 2013 **tuettiin naispoliitikkojen yhteistyön tiivistämistä yli puoluerajojen, jotta he pysyisivät yhdessä tehokkaammin ajamaan tärkeitä kokemuksia asioita politiikassa.** Kahdesti vuodessa jokaisessa hankkeen kunnassa järjestettiin naispoliitikkojen yhteistyöfoorumi, joka kokosi naiset puolueiden naisjärjestöistä yhteen yli puoluerajojen keskustelemaan heitä kohdanneista ongelmista ja pohtimaan, miten he voisivat yhdessä edistää asemaansa politiikassa. Samalla naisille tiedotettiin hankkeen aktiviteeteista ja heitä koulutettiin esimerkiksi sosiaalisesta inklusiosta. Jo pelkästään vuoden aikana paikallistasolla saatiin erinomaisia tuloksia: kaikki puolueet osallistuivat kokouksiin erimielisyyksistään huolimatta ja naiset tekivät ensimmäistä kertaa yhteistyötä yli puoluerajojen paikallistasolla. Kaikkialla muualla paitsi Lusakassa, jossa poliittinen tilanne on muuta maata jännittyneempi, naiset kokoustivat myös itsenäisesti ilman ZNWL:n fasilitointia kahden Demon tukeman kerran lisäksi, mikä osoittaa naispoliitikkojen omistajuuden vahvuutta paikallistasolla. Kunnanvaltuutetut jokaisesta hankkeen viidestä kunnasta osallistuivat myös joulukuussa viikonlopun mittaiseen koulutukseen, jossa vahvistettiin heidän tietojaan ja taitojaan muun muassa paikallishallinnosta, edustuksellisesta demokratiasta, vaalijärjestelmästä ja menetelmistä, joilla he voivat vahvistaa asemaansa puolueissaan. Samalla naiskunnanvaltuutetuille tarjoutui tilaisuus jakaa kokemuksiaan ja hyviä käytäntöjä yli puoluerajojen. Yhteensä 15 kunnanvaltuutettua ja kuusi median edustajaa osallistui koulutukseen.

Sambiassa näytettiin myös Demon Tansanian naispoliitikkojen yhteistyöfoorumista tuottama dokumentti sekä hankkeen ensimmäisessä ohjausryhmän kokouksessa että Suomen suurlähetystön järjestämässä tilaisuudessa 27.3, jossa käsiteltiin laajemmin naisten poliittista ja taloudellista osallistumista Sambiassa. Tilaisuuteen osallistui noin 30 eri järjestöjen edustajaa ja siellä keskusteltiin etenkin perustuslakiluonnoksesta ja muista rakenteellisista keinoista edistää naisten poliittista osallistumista (kiintiöt, politiikkalinjaukset, perustuslakiin kirjaukset, kansainvälisten sopimusten implementointi ja niin edelleen). Kokouksessa nousi lisäksi esiin suuri tarve puolueiden gender-sensitiivisyyden lisäämiselle. Keskustelutilaisuuden lopuksi katsottiin Demon tuottama Tansanian dokumentti, joka sai hyvän vastaanoton.

Päätös yhteisestä kannanotosta syntyi marraskuun ohjausryhmän kokouksessa, joka kokosi puolueiden naisjärjestöjen edustajat yhteen valtakunnallisella tasolla

Tämän lisäksi **hankkeessa tuotiin puolueiden naisjärjestöjen edustajia yhteen myös valtakunnallisella tasolla** hankkeen ohjausryhmässä. Ohjausryhmän tarkoituksena on tuoda naispolitiikkojen oma osaaminen ja näkemykset hankkeeseen, vahvistaa heidän omistajuuttaan hankkeesta ja pitää heidät tietoisina hankkeen tapahtumista. He toimivat myös linkkeinä puolueisiin päin valtakunnallisella tasolla. Tämä on täysin uusi toimintarakenne sekä ZNWL:lle että puolueiden naisjärjestöille. Vuoden aikana järjestettiin kaksi ohjausryhmän kokousta, joihin myös Demon työntekijä osallistui. Puolueiden naisjärjestöjen edustajat osoittivat kokouksissa vahvaa omistajuutta hankkeesta kommentoiden sen suunnitelmia, joita osittain muokattiin naispolitiikkojen näkemysten mukaan. Lisäksi ohjausryhmän marraskuun kokouksen lopussa edustajat päättivät ensimmäistä kertaa tehdä yhdessä [kannanoton](#), joka tuomitsi vaaliväkivallan, jota esiintyi vuonna 2013 paikallistasolla täytevaalien yhteydessä. Kannanotto sai laajasti julkisuutta mediassa.

Puolueiden kiristyneistä väleistä huolimatta hankkeen ensimmäisen toimintavuoden aikana saatiin jo merkittäviä tuloksia aikaan etenkin naisten puoluerajat ylittävät yhteistyön lisääntymisessä. Hankkeen toiminta-alueilla naiset tekivät ensimmäistä kertaa yhteistyötä yli puoluerajojen ja järjestäytyivät niin, että he ovat jatkaneet tapaamisia jopa ilman Demon tukea. Nämä ovat jo erinomaisia tuloksia hankkeen ensimmäiseltä vuodelta ja lupaavat menestystä myös hankkeen seuraaville toimintavuosille.

3.3. Tunisia

Vuonna 2013 Tunisian politiikkakoulu jatkoi nuorten tunisialaispolitiikkojen rakentavan poliittisen osallistumisen edistämistä Tunisian demokratian ja puoluejärjestelmän kehittämiseksi. Poliittikkakoulun järjestämisestä vastasi Centre d'Etudes Méditerranéennes et Internationales (CEMI) yhdessä Demon, Netherlands Institute for Multiparty Democracyn (NIMD) ja Bulgarian School of Politicsin (BSoP) kanssa. Toimintasuunnitelman mukaisesti työ keskittyi seuraaviin tavoitteisiin:

1. Poliittikkakoulun vakiinnuttaminen monipuoluepohjaisena poliittista koulutusta tarjoavana instituutiona johtavien tunisialaisten nuorisopoliitikkojen keskuudessa

2. Nuorilla poliitikoilla on enemmän tietämystä demokraattisista käytännöistä ja monipuoluepolitiikasta
3. Nuorilla poliitikoilla on enemmän käytännön poliittista tietotaitoa sekä kykyä vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon

Vuoden aikana politiikkakoulun suoritti kaksi erillistä kurssia, joiden opiskelijat edustivat yhdeksää maan merkittävintä puoluetta. Kurssin konseptia muutettiin niin, että kummatkin kurssit kestivät koko vuoden ajan ja koulutukset järjestettiin kolmipäiväisinä, viisi kummallekin ryhmälle. Kurseille valittiin puolueilta saatujen ehdotusten ja opiskelijoiden hakemusten perusteella 114 opiskelijaa, joista 39 oli naisia.

Kurssin koulutusten lisäksi TSoP järjesti seitsemän julkista keskustelutilaisuutta (yhteensä 435 osallistujaa), kolmen päivän johtajuuskoulutuksen naisille (30 osallistujaa), viiden päivän koulutuksen vaalilaista (32 osallistujaa) ja viiden päivän koulutuksen nuorille toimittajille (17 osallistujaa). Pelkästään naisille suunnattu johtajuuskoulutus järjestettiin yhdessä ETYJ:n demokratia- ja ihmisoikeusyksikön (ODIHR) kanssa, kun taas vaalilakia koskevan koulutus toteutettiin International IDEAn kanssa. TSoP on kahden toimintavuotensa aikana onnistunut luomaan hyvät verkostot tärkeiden alueellisten kumppanien kanssa, joihin edellä mainittujen lisäksi kuuluvat esimerkiksi UNDP, Human Rights Watch ja EU-delegaatio.

Tunisian politiikkakoulun opiskelijat Amel Belkhiria ja Ahmed Sellami osallistuivat Helsingissä ”Prospects of Youth Political Engagement and Political Dialogue in Contemporary Tunisia” -seminaariin

Joulukuussa kahdeksan eri puolueita edustavaa TSoPin opiskelijaa [vieraili Suomessa](#) tutustuen Suomen poliittiseen järjestelmään, paikallishallintoon ja suomalaisiin puolue toimijoihin. Ryhmä vieraili muun muassa eduskunnassa, oikeusministeriön demokratiayksikössä, useissa puolueiden nuorisojärjestöissä ja ulkoasiainministeriössä Pohjois-Afrikan yksikön vieraana. Lisäksi ryhmä tutustui Tampereella paikallistason hallintoon, ja Helsingin yliopistossa järjestettiin Tunisia-aiheinen seminaari, jossa kaksi nuorista osallistui tilaisuuden paneelikeskusteluun. Vierailua pidettiin erittäin hyödyllisenä ja palautteessa korostui erityisesti suomalaisten nuorten kansanedustajien ja muiden nuoris- ja opiskelijapoliitikkojen tapaamisen merkitys. Ryhmä ja TSoPin henkilökunta tapasivat myös Suomen suurlähettilään Tunisissa sekä ennen että jälkeen matkan.

Politiikkakoulun arvostus puolueiden ja nuorisopoliitikkojen parissa on suurta ja koulutukset koetaan erittäin hyödyllisinä. Opiskelijoista lähes 40 % ilmoitti tärkeimmäksi syyksi osallistua oman poliittisen osaamisen kehittämisen ja hieman yli kolmannes taas poliittisen ja yhteiskunnallisen tiedon kartuttamisen. Yleisesti kiitosta keräsivät koulutusten hyvä taso, hyvät järjestelyt ja mahdollisuus verkostoitua

ja tutustua muiden puolueiden toimintaan. Toivomuksia esitettiin syventävän kurssin järjestämisestä ja lisämahdollisuuksista Eurooppaan suuntautuihin opintovierailuihin. Kasvavan alumniverkoston merkitys on erittäin tärkeä koulun uskottavuuden, kestävyys ja puolueiden arvostuksen kannalta. Alumnit ovat myös edustettuina TSoPin ohjausryhmässä.

Hankkeen omistajuus on siirtynyt vauhdilla Tunisiaan ja CEMille, joka toteuttaakin kurssipalautteen perusteella sisällöllisesti tasokasta koulutusta ja on myös ideoinut uusia koulutusta ja dialogia vahvistavia aloitteita. TSoPin kasvu jatkuu vuonna 2014, kun koulutukset alkavat myös paikallistasolla uuden EU-rahoitteisen [hankkeen](#) turvin. Kurssien kouluttajat olivat vuonna 2013 suureksi osaksi paikallisia asiantuntijoita kansainvälisten jäädessä pienempään rooliin. Opiskelijoiden mukaan tämä kuitenkin näkyi poliittisen neutraaliuden vaarantumisena aika ajoin, joten kansainvälisten asiantuntijoiden ja järjestöjen roolia olisi hyvä lisätä jatkossa. TSoPin toiminnan laajentuessa myös CEMin henkilökunnan hallinnollinen osaaminen on joutunut koetukselle, ja kumppanit ovat keskittyneet tukemaan organisaation kehittämistä muun muassa säännöllisten tapaamisten muodossa. Lisäksi TSoPin parissa työskentelevä henkilökunta vieraili syksyllä 2013 Bulgariassa tutustumassa BSoPin toimintaan. Henkilökunta koki tämän vertaistuen tärkeäksi ja innostavaksi.

Politiikkakoulun ohjelmaan kuuluu muun muassa runsaasti puoluerajat ylittävää ryhmätyöskentelyä

Tunisian poliittinen tilanne oli vuoden 2013 aikana arvaamaton. Muun muassa kahden oppositiopoliitikon salamurhien ja niistä seuranneen 60 poliitikon irtisanoutumisen perustuslakia säätävästä kokouksesta johdosta koko demokratiaprosessi oli vaarassa keskeytyä. Puolueet sopivat kuitenkin lopulta uuden kansallisen dialogin aloittamisesta, jonka myötä poliittinen prosessi jatkui, mutta niin vaalit kuin uuden perustuslain muodostaminen siirtyivät vuodelle 2014.

Vaikeasta poliittisesta tilanteesta huolimatta Tunisian politiikkakoulu pystyi kuitenkin jatkamaan toimintaansa, joka on vakiintunut nopeasti. Se koulutti jopa enemmän opiskelijoita, kuin oli suunnitelmassa ja järjesti myös ylimääräisiä koulutuksia reagoiden nopeasti toimintaympäristön muutoksiin ja uusiin mahdollisuuksiin. Puolueet kokevat, että koulusta on heille suurta hyötyä sen perustuessa tunisialaisten omaan tarpeeseen ja demokraattisen järjestelmän vakiinnuttamiseen. Koulun toiminta on luonut pohjan poliittisen dialogin vahvistamiselle ja sille, että TSoP voisi tulevaisuudessa toimia pysyvänä puolueiden ja kansalaisyhteiskunnan muiden toimijoiden keskustelufoorumina.

3.4. Nepal

Nepalissa Demo jatkoi vuonna 2007 aloitettua poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen muodostaman yhteistyöfoorumin eli Joint Youth and Students Platformin (JYSP) toiminnan tukemista. Yhteistyöfoorumin tavoitteena on rauhanomaisen yhteistyön ja dialogin edistäminen poliittisten nuoriso- ja

opiskelijajärjestöjen välillä sekä nuorten tasavertaisten vaikutusmahdollisuuksien vahvistaminen poliittisessa päätöksenteossa.

Vuonna 2013 Demon Nepalin ohjelmaa toteutettiin erityisen haastavissa ja vaiherikkaissa olosuhteissa. Maassa järjestettiin historian toiset perustuslakia säätävän kokouksen [vaalit 19. marraskuuta](#). Korkein oikeus oli hajottanut ensimmäisen perustuslakikokouksen tuloksettomana vuoden 2012 toukokuussa, ja siitä lähtien maan demokratiakehitys oli pysähdyksissä. Vaaleja valmistellut virkamieshallitus joutui siirtämään vaalien ajankohtaa useamman kerran poliittisesta painostuksesta johtuen. Suurin osa Nepalín suuremmista puolueista saatiin sitoutumaan vaaleihin lopulta syyskuun lopussa. Samaan aikaan kuitenkin maolaispuolueesta irronnut radikaalisiipi kokosi 33 puoluetta yhteen vastustamaan vaaleja väkivalloin. Vaaleihin osallistui kaikkiaan 122 puoluetta, suurimpina niistä Nepali Congress (NC), Nepalín yhtynyt marxistis-leninistinen kommunistinen puolue (CPN-UML) ja Yhdistynyt maolainen kommunistinen puolue (UCPN-M). Yksittäisiä väkivallantekoja ja sabotaasiyrityksiä lukuun ottamatta vaalit olivat viranomaisten ja kansainvälisten tarkkailijoiden mukaan suhteellisen vapaat, rehelliset ja väkivallattomat. Myös Demon työntekijät osallistuivat vaaleihin kotimaisina ja kansainvälisinä vaalitarkkailijoina. Erityisesti vaaleja edeltävinä päivinä vaaleja vastustaneet puolueet pyrkivät estämään ne muun muassa räjäyttämällä pommeja eri puolilla maata. Heidän pakottamansa kymmenen päivän yleislakko vaikeutti erityisesti äänestäjien liikkumista äänestysalueille. Vaaliväkivalta oli kuitenkin merkittävällä tavalla rajattua ja suurin osa sabotaasista tehtiin uhreja huolellisesti välttämällä, minkä ansiosta suurin osa äänestäjistä ei lopulta pelännyt tulla äänestämään. Vaikka koko vaalikampanjan ja äänestyspäivän aikana tuli yksittäisiä kuolonuhreja, halusivat radikaalit maolaiset ilmeisesti ainoastaan pelotella ihmisiä. Vaalien äänestysprosentti nousi kuitenkin peräti 73 prosenttiin rekisteröityneistä äänestäjistä. "Haastattelin useita äänestäjiä Katmandun laakson alueella vaalipäivänä, eikä kukaan kertonut olevansa huolissaan omasta tai läheistensä turvallisuudesta, vaan ihmisistä huokui innostusta ja iloa. Tunnelma on vapautunut ensimmäistä kertaa viikkoihin ja ihmiset tuntuvat uskovan jälleen rauhanprosessiin", kirjoitti Demon maavastaava Riikka Jalonen vaalien jälkeisenä päivänä.

Nuoret ottivat kantaa rauhanomaisten vaalien puolesta

Kaiken kaikkiaan 30 puoluetta sai edustajia 601-paikkaiseen perustuslakia säätävään kokoukseen. Vaaleissa valittiin myös useita aktiivisesti nuorten ja opiskelijoiden yhteispoliittisen foorumin toiminnassa mukana olleita nuoriso- ja opiskelijajohtajia. Vaalien jälkeen nuorten yhteispoliittisen foorumin toiminta on kehittymässä yhä enemmän nuorten poliittisen vaikuttamisen suuntaan. Yhteinen sitoutuminen väkivallattomuuteen ja yhteistyö vaaleissa osoitti, että rauhanomainen vuorovaikutus nuorten kesken on muodostunut jo itseisarvoksi ja toimii suurelta osin.

Demon yhteistyöjärjestöjen johtajat kokivat neutraalin tilan poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen yhteistyölle erityisen arvokkaaksi väkivallan ehkäisemisessä vaalien järjestämisen lykkäytyessä kerta toisensa jälkeen. Yhteistyöfoorumin jäsenten rauhanomainen yhteistyö piti yllä uskoa demokratiaan ja nuoriin poliitikkoihin. Poliittisen tilanteen kärjistyessä emopuolueiden välillä kaikki yhteistyöfoorumin jäsenjärjestöt sitoutuivat yhteistyöhön, väkivallattomuuteen ja dialogin rakentamiseen - myös julkisesti aivan vaalien alla. Tällä oli suuri merkitys vaalien onnistumiselle ja rauhanprosessin jatkumiselle Nepalissa. Demon työn onnistumisesta Nepalissa kertoo myös se, että UNDP halusi toteuttaa Demon kanssa [hankkeen](#) poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen vaaliväkivallan ehkäisemiseksi. YK:n maatoimisto kirjaa vuoden 2013 raportissaan tämän hankkeen yhtenä vuoden merkittävimpänä onnistumisena Nepalissa.

Vuoden 2013 aikana yhteensä noin 4400 nuorta osallistui Demon järjestämiin tapahtumiin ja koulutuksiin. Suuri osa toiminnasta järjestettiin syrjäisissä piirikunnissa toiminnan kattaessa vuoden aikana yli kolmanneksen Nepalin 75 piirikunnasta. Vuoden aikana toiminta tavoitti piirikunnissa 3800 nuorta ja keskustasolla noin 600 nuorta. Kaiken kaikkiaan vähintään kahden päivän mittaisiin koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin osallistui yli 1200 nuorta 28 eri piirikunnassa. Kaikissa uusissa piirikunnissa Demon järjestämät koulutukset ja tapahtumat toivat ensimmäisen kerran eri puolueita edustavat paikallistason nuoret yhteen ja avasivat näin tärkeän keskusteluyhteyden nuorten välillä yli puoluerajojen. Nykyisessä poliittisessä tilanteessa piirikuntatyöhön panostaminen osoittautui yhä tärkeämmäksi välineeksi tukea rauhanprosessia ja edistää demokratiaa, sillä eri puolueita edustavien nuorten satunnaisia väkivaltaisista yhteenottoja tapahtui edelleen vuoden aikana eri puolilla Nepalia erityisesti vaalien lähestyessä.

Yhteistyöfoorumin kokoonpano pysyi samana kuin vuonna 2012 ja siihen kuului kaikkiaan 18 poliittista nuoriso- ja opiskelijajärjestöä yhdeksästä puolueesta:

N.	Järjestön nimi:	Emopuolue:
1.	All Nepal National Revolutionary Students Union – Revolutionary (ANNISU-R)	Unified Communist Party of Nepal (Maoist)
2.	Young Communist League (YCL)	
3.	Nepal Students Union (NSU)	Nepali Congress
4.	Nepal Tarun Dal (NTD)	
5.	All Nepal National Free Students Union (ANNFSU)	Communist Party of Nepal (Unified Marxist-Leninist)
6.	Youth Federation- Nepal (YF-Nepal)	
7.	Madhesi Student Forum - Nepal (MSF-Nepal)	Madhesi People's Rights Forum – Nepal
8.	Madhesi Youth Forum – Nepal (MYF-Nepal)	
9.	Madhesi Student Forum (MSF-Nepal, Democratic)	Madhesi People's Rights Forum, Nepal – Democratic
10.	Madhesi Youth Forum (MYF, Democratic)	
11.	Terai-Madhes Youth Front (TMYF)	Terai-Madhes Democratic Party
12.	Terai-Madhes Students Front (TMSF)	
13.	All Nepal National Free Students Union – Fifth (ANNFSU-Fifth)	Communist Party of Nepal (Marxist-Leninist)
14.	Progressive Youth Federation – Nepal (PYF-Nepal)	
15.	Youth Front (YF)	Sabhawana Party (Mahato)
16.	Students Front (SF)	
17.	Nepal National Students Federation (NNSF)	Communist Party of Nepal (United)
18.	Nepal National Youth Federation (NNYF)	

Vuonna 2013 toiminta suuntautui kolmelle eri osa-alueelle uuden 2013–2015 kolmivuotissuunnitelman prioriteettien mukaisesti:

1. Nuoriso- ja opiskelijapolitiikat vahvistavat kykyään vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon rauhanomaisin keinoin

Nepalin demokratiakehitys oli hauras ja turvallisuustilanne epävarma edelleen vuonna 2013, ja siksi Demo keskittyi toimintavuoden aikana ennen kaikkea sitouttamaan nuoriso- ja opiskelijajärjestöjä po-

litiikanteossaan rauhanomaisiin toimintamalleihin. Tätä tehtiin helpottamalla monenkeskisten suhteiden ja yhteistyön rakentamista järjestöjen välille. Syksyllä ennen marraskuusia vaaleja Demo järjesti yhdessä UNDP:n kanssa kolmipäiväisen koulutuksen paikallisille nuoris- ja opiskelijajohtajille vaaliväkivallan ehkäisemiseksi viidessä piirikunnassa, joissa vaaliväkivallan riski arvioitiin suureksi.

Heinäkuussa Demo järjesti kolmipäiväisen koulutuksen vastuullisesta ja demokraattisesta järjestötyöstä nuorisoliikkeiden keskusjohdolle. Koulutukseen osallistui yhteensä 31 sihteeristön jäsentä nuoris- ja opiskelijaliikkeiden keskustoimistoista, ja siinä käsiteltiin demokraattista järjestöjohtamista ja läpinäkyvää hallintokulttuuria.

Vuoden aikana järjestettiin kaksi seminaaria inklusiivisesta koulutuspolitiikasta ja opiskelijaliikkeiden roolista siinä. Ensimmäinen seminaari järjestettiin toukokuussa Nepalin suurimman yliopiston politisoituneimmalla kampuksella Katmandussa. Seminaari keräsi 109 opiskelijapolitiikkaa yhteen keskustelemaan tulevista ylioppilaskunnan vaaleista. Kireästä tunnelmasta ja viikolla tapahtuneista väkivallanteoista opiskelijaliikkeiden välillä huolimatta opiskelijajärjestöt sitoutuivat yhteistyöhön seminaarijärjestelyissä. Osansa yhteisen seminaarin järjestämisen onnistumisesta oli varmasti myös yhdeksän suomalaisen opiskelija- ja nuorisopoliitikon läsnäolo seminaarissa osana Demon järjestämää opintomatkaa Nepaliin. Lisäksi poliittiset opiskelijajärjestöt järjestivät toukokuussa Demon tuella Etelä-Nepalissa yhteisen seminaarin koulutuspolitiikasta, johon osallistui kaikkiaan 60 opiskelijapolitiikkaa. Etelä-Nepalin madheshi-alueilla juuri inklusiivinen ja syrjimätön koulutuspolitiikka on aihe, jonka ympärillä oli toimintavuonna paljon jännitteitä. Koulutustilaisuuksien järjestäminen yhdessä ja kaikkien poliittisten opiskelijaliikkeiden yhdessä valmisteleva ja syksyllä julkaisema julkilausuma koulutuspolitiikasta kertoivat JYSPin jäsenjärjestöjen sitoutumisesta yhteistyöhön.

Järjestöjen toimintavalmiuksia vahvistettiin mahdollistamalla myös alueellista ja kansainvälistä kokemustenvaihtoa. Vuonna 2013 suomalaisten nuorisopoliitikkojen puoluerajat ylittävä yhdeksän hengen delegaatio [vieraili Nepalissa](#) (ks. 4.1.). Etelä-Aasian nuorisopoliitikkojen välistä kokemustenvaihtoa jatkettiin järjestämällä kymmenen päivän mittainen 17 hengen opintomatka Intiaan. Osana opintomatkaa järjestettiin pyöreänpöydän keskustelu Delhissä, johon osallistuivat lähes kaikki Nepalin ja Intian keskeiset poliittiset opiskelija- ja nuorisoliikkeet. Lisäksi joulukuussa kolme Demon työntekijää vieraili Sri Lankassa kartoittamassa yhteistyömahdollisuuksia maiden nuorten poliitikkojen välillä.

2. Nuoris- ja opiskelijajärjestöt muodostavat yhteisiä kannanottoja ja toteuttavat vaikuttamistyötä nuorten äänen vahvistamiseksi

Vuonna 2013 Nepalin politiikassa tapahtui merkittäviä käännekohtia, kuten perustuslakiprosessin kohdalosta päättäminen ja uusien perustuslakia säätävän kokouksen vaalien järjestäminen. Toimintavuoden aikana nuorten yhteispoliittinen foorumi nosti nuorille keskeisiä kysymyksiä esille yhteisesti emopuolueiden johdon kanssa järjestetyissä dialogiseminaareissa. Kesän 2013 aikana järjestettiin kaksi seniori- ja nuorisajohtajien välistä dialogiseminaaria ja luotiin suunnitelma seniori- ja nuorisajohtajien yhteistyön muodoista ja tematiikasta tulevaisuuteen. Hyvin alkanut yhteistyö keskeytyi kuitenkin vaalien järjestelyjen ajaksi puolueiden seniorijohdon ollessa kiireisiä omissa sisäisissä vaalivalmisteluprosesseissaan ja nuorten keskittyessä vaalikampanjoihinsa sekä puoluerajat ylittäväänsä yhteistyöhön vaaliväkivallan ehkäisemiseksi. Yhteistyötä on kuitenkin tarkoitus jatkaa kesällä tehtyjen suunnitelmien pohjalta vuonna 2014. Vaalijärjestelyt kuten vaaliohjelmien valmistelu ja ehdokasasettelu hoidettiin puolueissa lopulta hyvin viime tingassa, kun monien yllätykseksi marraskuusia vaaleja ei radikaalin maolaispuolueen vetämän liittoutuman vaatimuksista huolimatta enää siirrettykään. Vaaliohjelmat olivat lopulta lähinnä täynnä hyvin epärealistista tavoitteita Nepalin kehittämisestä, ja myös itse perustuslakia koskevat vaaliteemat jäivät taka-alalle.

Epävarma ja jatkuvasti muuttuva poliittinen tilanne sekä demokraattisten rakenteiden ja prosessien keskeneräinen luonne estivät systemaattisen poliittisen vaikuttamistyön tekemisen. Täten nuoris- ja opiskelijaliikkeiden mahdollisuudet tuoda vaaliohjelmiin ja kampanjoihin yhdessä nuorille tärkeitä teemoja yli puoluerajojen olivat hyvin rajatut. JYSPin ainoaksi yhteiseksi kannanotoksi vaaliväkivallan vastaisen työn lisäksi muodostui jo edellä mainittu koulutuspoliittinen kannanotto, joka julkaistiin

kaikkien opiskelijajärjestöjen nimissä Nepalin koulutuspolitiikkaa käsittelevässä kirjassa. Toukokuussa järjestettiin lisäksi yksipäiväinen tempaus Rupandehin piirikunnassa, jossa nuoret ja paikalliset taiteilijat kokoontuivat tekemään yhdessä julkisessa tilassa taidetta rauha- ja demokratia-aiheesta osoittaen konfliktiherkällä alueella sitoutumistaan rauhanomaiseen yhteistyöhön.

3. Nuorten yhteispoliittinen foorumi (JYSP) näytti positiivista esimerkkiä puoluerajat ylittävästä yhteistyöstä niin valtakunnallisella kuin piirikuntatasolla

Merkittävä haaste toimintavuoden aikana oli kansalaisten turhautuminen puolueisiin. Erityisesti puoluejohtajien kykenemättömyys yhteistyöhön rauhanprosessin ja perustuslain loppuunsaattamiseksi horjutti kansalaisten luottamusta demokraattiseen monipuoluejärjestelmään. Nuorten yhteispoliittinen foorumi sitoutui yhdessä vahvistamaan kansalaisten uskoa demokratiaan näyttämällä positiivista esimerkkiä puoluerajat ylittävästä yhteistyöstä. Foorumi laajensi toimintaansa viiteen uuteen piirikuntaan ja keskittyi tuomaan nuoria yhteen yli puoluerajojen juuri kaikista konfliktiherkimmillä alueilla tavoitteenaan ehkäistä poliittisten nuoriso- ja opiskelijaliikkeiden välisiä yhteenottoja. Kaiken kaikkiaan JYSP toi yhteen 3800 nuorta 28 eri piirikunnassa järjestetyissä seminaareissa.

Vuoden aikana pyrittiin siirtämään ohjelman ja aktiviteettien toteutusvastuuta foorumin jäsenjärjestöille aikaisempaa enemmän. Nepalin poliittinen tilanne asetti kuitenkin paikalliselle omistajuudelle haasteita, ja Demon toimiston rooli säilyi edelleen keskeisempänä kuin mihin Demon omat kumppanien omistajuudelle asetetut tavoitteet pyrkivät. Vuoden aikana toiminnassa otettiin kuitenkin tärkeitä askeleita kohti foorumin itsenäistä työskentelyä. Foorumin yhteiset kokoukset keräsivät kaikki toimijat yhteen arvioimaan ja suunnittelemaan foorumin toimintoja kahdeksan kertaa vuoden aikana, ja teemaattiset alatyöryhmät kantoivat osavastuun yksittäisten ohjelmakomponenttien suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista. Erityisesti tasa-arvohankkeen nuorista naispoliitikoista koostuva ohjausryhmä otti merkittävästi omistajuutta ja johtajuutta foorumin tasa-arvotyössä. Toimintavuoden aikana järjestettiin yhteensä kolme puheenjohtajatason kaksipäiväistä suunnittelu ja arviointikokousta sekä kaksi suunnitteluseminaaria JYSP:n jäsenjärjestöjen jäsenille.

Nuoret yli puoluerajojen maatalouspolitiikan uudistajina

Alkuvuodesta 2013 poliittisen tilanteen ollessa vielä hyvin sekava ja konfliktialtis päätettiin järjestää nuoret yhteen tuovia seminaareja sellaisesta aiheesta, joka ei ollut poliittisesti arkaluontoinen, mutta kuitenkin merkittävä nuorten kannalta. Tästä lähtökohdasta JYSPin jäsenjärjestöjen puheenjohtajat valitsivat piirikuntatyön aiheeksi vuodelle 2013 maatalouspolitiikan, joka ei Nepalissa ole puoluepolitiisoitunut aihe. Maatalous työllistää yli 2/3 Nepalin väestöstä ja sen osuus BKT:stä on 34 prosenttia. Kuitenkin suurin osa maatalousväestöstä elää köyhyydessä kärsien aliravitsemuksesta. Siten tarve Nepalin maatalouspolitiikan kehittämiseen on suuri. Demo koulutti vuoden alussa 16 keskustason fasilitaattoria JYSPin jäsenjärjestöstä. Kaiken kaikkiaan kevään 2013 aikana järjestettiin 10 kaksipäiväistä piirikuntaseminaaria maatalouspolitiikasta, joihin osallistui yhteensä 675 nuoriso- ja opiskelijapolitiikkoa. Osallistujista 81 prosenttia oli miehiä ja 19 prosenttia naisia ja heidän keski-ikänsä oli 23 vuotta. 55 prosenttia osallistujista oli poliittisen opiskelijaliikkeen jäseniä ja 45 % poliittisen nuorisojärjestön jäseniä. Ilamin piirikunnassa järjestetyn koulutuksen ohessa pidettiin myös mielenilmaus nuorten yhteistyön puolesta, mistä tehtiin lyhyt [esittelyvideo](#).

Nuoret vaaliväkivaltaa ehkäisemässä

Vaalien lähestyessä JYSP ja Demo sopivat UNDP:n kanssa yhteistyöhankkeesta, jonka tarkoituksena oli ehkäistä vaalien yhteydessä esiintyvää väkivaltaa demokratia-prosessin vahvistamiseksi ja rauhanprosessin turvaamiseksi. Pääosin UNDP:n rahoituksella järjestettiin kolmipäiväiset koulutukset viidessä piirikunnassa yhteensä 97 rauhantekijälle (Promoter of Peace), joiden tehtävänä oli järjestää yhdessä Demon kanssa kaksipäiväinen paikallinen rauhanfestivaali. Lisäresursseina toimivat maankuuluista näyttelijöistä koostuva poliittinen teatteriryhmä Bardaali sekä kaksi Nepalissa tunnettua taiteilijaa B.K. Nar Bahadur sekä Shyam Sundar Yadav. Mukaan pyydettiin JYSPin jäsenjärjestöjen lisäksi myös kolmen muun suuren puolueen (RPP, RPP-Nepal sekä FSP) nuoriso- ja opiskelijajärjestöt. Demo ja nämä 22 poliittista nuoriso- ja opiskelijajärjestöä järjestivät viidellä paikkakunnalla (Dhangadhi, Nepalgunj,

Bharatpur, Janakpur ja Itahari) Terain alangolla kulttuurifestivaalit rauhan puolesta. Mediassa eri puolueiden nuorten poliitikkojen yhteistoimintaa raportoitiin laajasti paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Koulutukset motivoivat nuoria tehokkaasti ja [festivaalit](#) onnistuivat hienosti keräten yli 3000 ihmistä seuraamaan ja osallistumaan forum-teatteriesitykseen sekä seinämaalaustapahtumiin ja osallistumaan piirroksiin ja allekirjoituksiin vaalirauhan puolesta vetoaviin kirjoihin. Kampanjaan liittyi myös UNDP:n maksama valtakunnallinen televisioklippi, jossa JYSPin jäsenjärjestöjen tunnetut puheenjohtajat sitoutuivat rauhanomaisiin vaaleihin sekä saman sisältöiset mainokset radiossa ja lehdissä. Kohdepaikkakunnista Bharatpurissa esiintyi vaaliväkivaltaa sekä festivaalien jälkeen (ei osallistujien toimesta) että vaalipäivän aattona. Demo pystyi hankkeessa luodun verkoston kautta vetoamaan paikallisiin nuorisajohtajiin väkivallan lopettamiseksi hankkeen nimissä, ja väkivalta loppuikin vaalien aattoiltana, mihin vaikutti varmasti myös muun muassa poliisin asettama ulkonaliikkumiskielto. Joka tapauksessa rauhantapahtumat saivat hyvin paljon huomiota. Nepalissa toimivien YK-järjestöjen ja nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen johtajien mukaan kampanja vaikutti osaltaan merkittävästi vaaliväkivallan vähäisyyteen koko maassa. Hankkeesta tehtiin myös [esittelyvideo](#).

Lisäksi tuetaan sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista Nepalin nuorisopolitiikassa

Suomen ulkoministeriön tuella toteutettavan toiminnan ohella Demo vahvistaa tasa-arvotyötä Nepalin nuoriso-ohjelmassa kaksi ja puoli vuotta kestävä EU-rahoitteisen ["Nuoret tasa-arvon puolesta"-hankkeen](#) puitteissa, joka alkoi maaliskuussa. Hankkeen tavoitteina on saada enemmän nuoria naisia osallistumaan puolue-toimintaan ja löytämään tiensä myös puolueorganisaatioiden johtotehtäviin sekä vahvistaa sukupuolten välistä tasa-arvoa poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen rakenteissa, toimintatavoissa ja poliittisissa ohjelmissa. Nuorten yhteispoliittisen foorumin lisäksi kumppaneina hankkeessa toimivat paikallinen mediajärjestö Asmita sekä koulutusinstituutti Nepal Institute for Leadership Development (NILD). Vuoden 2013 aikana toiminnan painopiste oli paikallistasolla, ja Demo koulutti politiikan perusteista 390 nuorta naispoliitikkoa 16 eri piirikunnassa.

Uuden, naisten poliittista osallistumista tukevan hankkeen lanseeraustilaisuutta vietettiin kansainvälisenä naistenpäivänä

Koulutuksia järjestettiin erityisesti syrjäisissä piirikunnissa, joissa tilastollisesti on osoitettu naisten aseman olevan kaikista heikoin sekä sellaisissa piirikunnissa, joissa poliittiset jännitteet ja väkivallan uhka eri puolueiden välillä oli suurin. Kaksi päivää kestävässä koulutuksessa nepalilaiset ammattikouluttajat ja Demon työssä mukana olevat keskustason naispoliitikot vahvistivat paikallistason nuorten naisten kykyä ymmärtää yhteiskunnan rakenteita ja osallistua poliittiseen päätöksentekoon täysivaltaisina kansalaisia.

Politiikka on perinteisesti Nepalissa kuulunut yksinomaan miehille ja naisilta puuttuvat usein alkeellimmatkin poliittiset taidot, koska heidät on systemaattisesti pidetty statistin roolissa omissa yhteisössään ja puolueissa. Koulutuksien aikana tarve nuoret naiset yhteen tuoville koulutuksille osoittautui suureksi ja koulutuksista saatu osallistujapalaute oli yksinomaan positiivista. Osallistujat kokivat erityisen merkitykselliseksi naiskouluttajien antaman roolimallin. Nämä vahvat ammattilaiset antoivat syrjäisten alueiden naisille ensimmäisen kokemuksen siitä, että myös nainen voi olla kouluttaja ja arvostettu omalla alallaan. Esimerkiksi yksi nuori nainen kertoi koulutuksen päätöstilaisuudessa miten hän ei ollut ikinä edes ajatellut, että nainen voisi toimia kouluttajana ja koulutuksen ansiosta hän osaa nyt ajatella omia mahdollisuuksiaan toimia ja vaikuttaa uudella tavalla.

Koulutuksissa hyödynnettiin mahdollisimman paljon paikallisia esimerkkejä sekä työstettiin naisille tärkeitä aiheita yhdessä osallistujien kanssa osallistavia ja toiminnallisia menetelmiä hyödyntäen. Jo kahdessa päivässä oli mahdollista huomata muutos siinä miten osallistujat uskalsivat uudella tavalla esittää näkökulmiaan ja miten he toimivat keskenään. Usein ensimmäisen koulutuspäivän aamuna kaikki naiset istuivat hiljaa paikallaan ja esittelivät itsensä lyhyesti katse alas painettuna. Toiminnallisten harjoitteiden ja ryhmätöiden antaman luottamuksen ja varmuuden turvin he toisena koulutuspäivänä jakoivat huomattavasti rohkeammin omia näkemyksiä ja ajatuksiaan ja ottivat heille annetun tilan puhua ja jakaa kokemuksiaan avoimesti. Koulutuksissa ei ollut harvinaista, että välillä koulutuksen osallistujan jakaessaan kokemuksiaan naisena politiikassa hänelle nousi kyynelleet silmiin ja välillä naiset itkivät avoimesti yhdessä. Monille osallistujille valkeni koulutuksen aikana miten yleistä ja rakenteellista naisten kohtaama syrjintä Nepalissa on. He jakoivat yhteisiä kokemuksia seksuaalisesta häirinnästä, kiusaamisesta, vähättelystä ja sivuuttamisesta, jota naiset kohtaavat kaikissa puolueissa ja yhteiskuntaryhmissä.

Osallistujien keski-ikä oli 22 vuotta ja suurin osa heistä oli ollut mukana politiikassa alle kaksi vuotta. Heidän koulutustasonsa oli huomattavasti alhaisempi kuin muiden Demon tukemien piirikuntakoulutusten, joissa keskimäärin 81 prosenttia osallistujista oli miehiä. Tämä kuvaa naisten asemaa yhteiskunnassa, jossa miehet nauttivat paremmista koulutusmahdollisuuksista ja osallistuvat politiikkaan aktiivisesti jo nuorena. Naiset usein joko turhautuvat heitä systemaattisesti syrjivään poliittiseen kulttuuriin muutamassa vuodessa tai menevät naimisiin, joka monen kohdalla tarkoittaa sulkeutumista kaikesta yhteiskunnallisesta toiminnasta aviopuolison, hänen perheensä tai omien vanhempien vaatimuksesta. Demon kumppanijärjestö ASMITA tekee hankkeen aikana tutkimuksen naisten poliittisesta osallistumisesta ja sen esteistä, jotta tulevaisuudessa Demo voi tukea hankkeessa mukana olevia 18 yhteispoliittisen foorumin jäsenjärjestöä yhä tasa-arvoisemman poliittisen kulttuurin rakentamisessa omissa järjestöissään sekä yleisemmällä tasolla Nepalin poliittisessa järjestelmässä. Jo nyt keskustasolalle koottu hankkeen ohjausryhmä, joka koostuu kaikkien mukana olevien 18 poliittisen opiskelija- ja nuorisojärjestöjä edustavista naisista on tehnyt historiaa haastamalla foorumin miesvaltaisen päätöksentekorakenteen [ja vaatimalla todellista vaikutusvaltaa](#) foorumin toiminnassa erityisesti tasa-arvoa koskeissa asioissa. Myös tästä hankkeesta tehtiin [esittelyvideo](#).

Koulutukseen Bajuran piirikunnassa kaukolännessä osallistuneet naiset yhteispotretissa

3.5. Uudet yhteistyöaloitteet

Pohjois-Afrikan epävakaa tilanne muutti suunnitelmia uuden hankkeen suunnittelun aloittamisesta alueella. Toimintaympäristön sekä Demon resurssien analyysin pohjalta vaihdettiin suunnittelun painopistealueeksi Etelä-Aasia. Demolla on vahva oma toimisto sekä tulokselliseksi havaittu toimintamalli Nepalissa, ja tätä pyritään hyödyntämään laajemmin Etelä-Aasian kontekstissa. Tunnusteluja tehtiin useamman maan suuntaan (Bhutan, Bangladesh ja Sri Lanka), mutta toimintoja ei vielä saatu käyntiin. Suunnittelua ja pilottitoimintoja jatketaan edelleen vuoden 2014 puolella, erityisesti Bangladeshin ja Sri Lankan suhteen.

Samoin Demon naisten poliittisen osallistumisen vahvistamiseen tähtäävän koulutusformaatin toteutus siirtyi vuoden 2014 puolelle.

Marraskuussa Demo oli mukana toteuttamassa suomalaisten ja marokkolaisten naispoliitikkojen [ko-kemustenvaihtoa](#), kun työ- ja tasa-arvovaliokunnan puheenjohtaja Tarja Filatov osallistui UN Womenin tukemaan, naisten poliittista johtajuutta käsittelevään konferenssiin Marokossa. Mukana järjestelyissä oli UN Womenin lisäksi Suomen Marokon suurlähetystö ja ulkoministeriön Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän osasto. Konferenssin lisäksi matkan aikana oli tapaamisia marokkolaisten naisaktivistien ja poliitikkojen kanssa, ja Demo kartoitti samalla mahdollisia tulevia yhteistyömahdollisuuksia.

Tarja Filatov tapasi Marokossa naisaktivisteja ja -poliitikkoja

Demo käynnisti syksyllä EU:n Youth in Action -ohjelman rahoituksella vuoden mittaisen [hankkeen](#) "Participation in Action – Sharing, Learning and Envolving Together", joka keskittyy nuorten kansainväliseen kokemustenvaihtoon ja keskinäiseen oppimiseen. Hankkeen kumppaneina on bangladeshilainen ihmisoikeusjärjestö Odhikar, Demon yhteistyöverkosto JYSP Nepalissa ja slovenialainen nuorisoverkosto MaMa. Läpileikkaavana teemana on nuorten vaikuttamismahdollisuudet ja -kanavat, minkä lisäksi kevään 2014 aikana järjestettävillä opintomatkoina on omat teemansa. Hanke alkoi joulukuun alussa Kathmandussa pidetyllä suunnittelukokouksella, jonka jälkeen Demo sopi yhdessä NYT-työryhmän kanssa Suomen osallistujien valitsemisesta. Suomesta opintomatoille osallistuu poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen aktiiveja.

4. Kehityspoliittikatietoinen ja kehitysyhteistyömyönteinen poliittinen kulttuuri Suomessa

Strateginen tavoite: Suomalaisten puolue toimijoiden kehityspoliittikatietoisuuden ja kehitysyhteistyömyönteisyyden sekä kehitysyhteistyöhön osallistumisen lisääminen.

4.1. Demokratia- ja kehitysaiheiset koulutusohjelmat, seminaarit ja yleisötilaisuudet

Demo järjesti keväällä yhteistyössä YK:n kehitysohjelma UNDP:n Pohjoismaiden toimiston kanssa *Hearing the Voices of the Youth: Expanding the Opportunities for Youth in Development* -vaikuttamisohjelman eduskuntapuolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen johdolle yhteistyössä ulkoasiainministeriön kanssa. Vaikuttamisohjelma muodostui kahdesta kokonaisuudesta: viiden päivän [intensiivikurssista](#) Suomessa ja viikon [opintomatkasta](#) Nepaliin. Intensiivikurssi jakautui aamun luento-osuuksiin ja iltapäivän työpajaan, jossa syvennettiin päivän aiheita etenkin puolue toiminnan näkökulmasta. Suomen osuuteen osallistui 22 nuorta kahdeksasta eri puolueesta ja Nepalin opintomatkalle edustaja jokaisen eduskuntapuolueen nuoriso- tai opiskelijajärjestön johdosta.

Nuorisopoliitikot ovat tulevaisuuden kansainvälisiä kehityspoliittisia vaikuttajia ja on tärkeää, että osaaminen perustuu tiedon lisäksi omiin kokemuksiin ja oivalluksiin. Vaikuttamisohjelma tarjosi osallistujille tiiviin ja kattavan tietopaketin globaaleista kehityskysymyksistä sidottuna vahvasti Suomeen ja puolueiden omaan toimintaan. Ohjelma lisäsi myös kehityskysymyksistä käytyä tietoon perustuvaa keskustelua niin puolueiden sisällä kuin niiden välillä.

Vaikuttamisohjelman intensiivikurssilla poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen edustajat tutustuvat kehitys- ja demokratiakysymyksiin

Intensiivikurssin aikana ohjelmassa oli asiantuntijaluentoja sekä työpajoja, joissa osallistujat reflektoivat kurssin teemoja omien järjestöjensä näkökulmasta ja kävivät läpi muun muassa omien järjestöjensä ja puolueidensa kantoja kehitysyhteistyöhön. Intensiivikurssin puhujat olivat alansa huippuja ja edustivat monipuolisesti eri toimijoita (julkinen ja yksityinen sektori, YK ja kansalaisjärjestöt). Kurssiin kuuluvat osallistavat työpajat veti ammattitaitoinen fasilitaattori. Läpileikkaavina teemoina koulutuksessa olivat Nepal, nuoret ja ihmisoikeudet. Muuten koulutus oli jaoteltu teemapäiviin, jotka olivat: ”Suomen kehitysyhteistyö pähkinänkuoressa – miksi kehitysyhteistyötä tehdään?”, ”Maailma nyt – kehitysyhteistyön tavoitteet ja trendit”, ”Case: Demokratia, konfliktit ja kehitys”, ”Case: Ilmastonmuutos ja kehitys”. Lisäksi Nepalilaisille järjestettiin koulutuspäivä Nepalilaisesta poliittisesta tilanteesta.

Viikon kestäväällä opintomatalla Nepalissa tutustuttiin monipuolisesti paikalliseen poliittiseen tilanteeseen ja demokratiakehitykseen, YK-järjestöjen toimintaan, Suomen kehitysyhteistyöhankkeisiin sekä alueella toimivien yritysten ja kansalaisjärjestöjen toimintaan. Nuorisopoliitikoille tarjoutui myös mahdollisuus tutustua nepalilaisten poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen edustajiin ja toimintaan.

Vaikuttamisohjelma sai osallistujilta erinomaista palautetta, ja osallistujat arvioivat tietämyksensä kehityskysymyksistä parantuneen ohjelman seurauksena. Tiedon karttumista mitattiin sekä kvantitatiivisin että kvalitatiivisin mittarein ja molemmilla mitattuna nuoriso- ja opiskelijapolitiikkojen tietämys lisääntyi merkittävästi. Esimerkiksi opintomatkalle osallistuneet arvioivat jopa koko maailmankuvansa muuttuneen ohjelman johdosta. Vaikuttamisohjelma tarjosi myös mahdollisuuden eri puolueita edustavien nuorisopoliitikkojen väliselle dialogille ja yhteistyölle: mukana olleet poliittiset nuorisojärjestöt tekivät ohjelman jälkeen [yhteisen kannanoton](#) naisten aseman edistämisestä kehitysyhteistyössä. Sekä kannanotto että nuorten omat kirjoitukset vaikuttamisohjelmasta ja opintomatasta saivat hyvin näkyvyyttä eri puolueiden medioissa.

Toukokuussa Demo oli mukana [Maailma kylässä -festivaalilla](#) perinteisellä Demokratiateltalla. Kaikilla eduskuntapuolueilla ja Demolla oli telttaosastolla omat esittelypöydät, minkä lisäksi teltassa oli valo-

kuvaaja Maria Santon näyttely naisten poliittisesta osallistumisesta Nepalista. Festivaalin pääteema oli ihmisoikeudet ja Demokratiateltan kävijät pääsivät pohtimaan kansalais- ja poliittisia oikeuksia Demon tuottamien havainnollistavien esimerkkien kautta. Lisäksi Demo toteutti arvonn, jonka voittaja pääsi lounastapaamiseen valitseman poliitikon kanssa. Demo sai hyvää palautetta arvonn järjestämisestä.

Demo tuotti festivaalille myös asiaohjelmaa. Rautatien Mekong-lavalla järjestettiin paneelikeskustelu ”Politiikkako ihmisoikeus?”, johon osallistuivat Niklas Andersson (KD), Tuuli Kousa (Vihr), Timo Laaninen (Kesk), Silvia Modig (Vas), Sampo Terho (PS), Astrid Thors (RKP), Erkki Tuomioja (SDP) ja Sofia Vikman (Kok). Paneelin juontajana toimi toimittaja Seija Rautio. Lisäksi Demo järjesti yhdessä UNDP:n kanssa Taiga-lavalla paneelikeskustelun, jossa Nepalin opintomatalla mukana olleet nuorisopoliitikot reflektoivat kokemuksiaan. Keskusteluun osallistuivat Robert Byggmästar (RKP), Jirka Hakala (Kesk), Maria Ohisalo (Vihr), Tiina Parkkinen (Vas), Elsi Ranta (KD), Joona Räsänen (SDP), Sebastian Tynkkynen (PS) ja Jenni Vartiainen (Kok).

Syyskuussa Demo järjesti yhteistyössä eduskunnan naisverkoston kanssa [seminaarin](#) ”Hyvät siskot! Naisten puoluerajat ylittävä yhteistyö politiikassa”, jonka yhteydessä oli myös Demon tuottaman Tansanian toiminnasta kertovan dokumentin ”Woman’s Friend is a Woman” ensi-ilta. Dokumentin jälkeen tilaisuudessa oli paneelikeskustelu, johon osallistuivat presidentti Tarja Halonen, kansanedustaja Eila Tiainen, Nytkis ry:n pääsihteeri Johanna Pakkanen sekä Demon Nepalissa toimivan gender-hankkeen koordinaattori Sarika Jaiswal.

Hyvät siskot -seminaarissa keskusteltiin naisten puoluerajat ylittävästä yhteistyöstä politiikassa

Lokakuussa Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD) -järjestön vierailun yhteydessä Demo järjesti [keskustelutilaisuuden](#) demokratiatuesta. Tilaisuudessa puhuivat Demon Tiina Kukkamaa-Bah’n ja Sari Varpaman lisäksi NIMDin toiminnanjohtaja Hans Bruning, ohjelmajohtaja Pepijn Gerrits ja ohjelmasuunnittelija Maaïke van den Werf sekä ulkoministeriön kehityspoliittisen osaston apulaisosastopäällikkö Riikka Laatu, joka kertoi valmistelussa olleesta demokratiatukilinjauksesta. Vierailun yhteydessä pidettiin myös toinen keskustelutilaisuus puolueiden demokratiatuesta eduskunnassa Demon puheenjohtaja kansanedustaja Eila Tiaisen emännöimänä.

Joulukuussa Demon vieraina oli ryhmä Tunisian politiikkakoulun opiskelijoita, ja 12.12. Demo järjesti yhdessä Nuorisotutkimusverkoston ja Helsingin yliopiston kanssa [seminaarin](#) ”Prospects of Youth Political Engagement and Political Dialogue in Contemporary Tunisia”. Seminaarissa puhuivat Demon Tunisian kumppanijärjestö CEMIn johtaja professori Ahmed Driss, Nuorisoverkoston tutkija Sofia Laine ja seemiläisten kielten ja kulttuurien professori Hannu Juusola. Seminaariin kuului myös paneelikeskus-

telu, johon osallistuivat toimittaja Aishi Zidan ja tunisialaisten nuorten turvallisuuskäsityksiä tutkinut Minna Rantala sekä Tunisian politiikkakoulun opiskelijat Amel Belkhiria ja Ahmed Sellami. Nuorisotutkimusverkoston tutkimusjohtaja Leena Suurpää fasilitoi paneelikeskustelua.

4.2. Puoluetoimijoiden sitouttaminen Demon työhön

Demon työryhmät kokoontuivat vuoden aikana tuttuun tapaan. Vuoden alussa poliittisten nuoris- ja opiskelijajärjestöjen edustajista koostuvan NYT-työryhmän kokoonpano päivitettiin, ja vuoden ensimmäiseen kokoontumiseen kutsuttiin järjestöjen puheenjohtajat tai pääsihteerit, joiden kanssa keskusteltiin ryhmän kokoonpanosta ja tarkoituksesta sekä kokousten agendasta. Tämän kokouksen jälkeen NYT-työryhmä kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Poliittisten naisjärjestöjen sekä Nytkis ry:n edustajista koostuva gender-työryhmä kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Lisäksi puoluetoimijoista koostuva Maailma kylässä -työryhmä kokoontui keväällä kolme kertaa suunnittelemaan festivaalin ohjelmaa ja Demokratiateltoa.

Demo osallistui vuoden aikana aktiivisesti puolueiden omiin tilaisuuksiin. Yhteistyötä tiivistettiin myös eduskunnan kanssa, kuten toimintakertomuksen alkusanoissa on kuvattu.

4.3. Viestintä

Demo laati vuoden aikana viestinnän välistrategian vanhentuneen viestintästrategian päivitykseksi. Välistrategia linjaa tärkeimmät tavoitteet sekä niihin liittyvät toimenpiteet. Samassa yhteydessä Demon visuaalista ilmettä uudistettiin ja sen pohjalta laadittiin myös sisäiset ohjeet. Lisäksi Demolle tuotettiin uusia viestintämateriaaleja. Demon uuden, demokratiatukea rauhanrakennuksessa käsittelevän julkaisun kirjoittaminen aloitettiin kesän aikana, minkä lisäksi tuotettiin uudistettu painos Kansanvalalla kehitykseen -julkaisusta.

Uutisten kirjoittamista, linkkien jakamista ja puolueiden blogin julkaisemista Demon verkkosivuilla jatkettiin aikaisempaan tapaan. Vuoden aikana aloitettiin myös Demon uusien verkkosivujen suunnittelu alustavalla ideoinnilla. Demon Facebook-sivulla jaettiin entistä enemmän demokratia-aiheisia artikkeleita ja Demon omia uutisia, ja Facebookia käytettiin myös tapahtumista tiedottamiseen. Demon Facebook-sivulle liittyi vuoden aikana lähes 300 uutta seuraajaa, ja kaiken kaikkiaan seuraajia oli vuoden lopussa noin 900. Lisäksi Demo liittyi Twitteriin, missä myös jaettiin Demon uutisia ja muita toimintaan liittyviä linkkejä. Demo kehitti myös muita sosiaalisen median kanavia, mm. kehittämällä omaa Youtube-kanavaa, missä myös julkaistiin videokoosteita Demon järjestämistä seminaareista.

Sähköinen uutiskirje lähetettiin vuoden aikana yhdeksän kertaa. Uutiskirjeen tilaajamäärä lisääntyi vuoden aikana noin 60 uudella tilaajalla, ja kaiken kaikkiaan tilaajia oli vuoden lopussa noin 400.

Puoluelehdissä ilmestyi Demon toimintaan liittyviä artikkeleita erityisesti nuorisopoliitikkojen Nepalin opintomatkaan liittyen, minkä lisäksi paikalliset mediat kirjoittivat esimerkiksi Nepalin gender-hankkeen käynnistymisestä, Demon sambialaisen kumppanin Zambia National Women's Lobbyin toiminnasta sekä naisten vaikuttamisesta Tansanian perustuslakiprosessiin. Demon Maailma kylässä -festivaalilla järjestämä paneelikeskustelu huomioitiin myös festivaalin [uutisoinnissa](#).

5. Asiantuntijaorganisaatio ja vaikuttaja Suomessa

Tavoite: Demon roolin lujittaminen suomalaisena demokratiatuen asiantuntijana ja vaikuttajana erityisalanaan puolueiden rooli demokratiakehityksessä.

Demon lähtökohtana on, että demokratia ja kehitys kulkevat käsi kädessä. Tämän takia Demo osallistuu aktiivisesti Suomessa käytävään kehityspoliittiseen keskusteluun. Arabikevään sekä Suomen vuonna 2012 hyväksytyn Kehityspoliittisen toimenpideohjelman myötä demokratiatuki on ollut vahvasti esillä suomalaisessa kehityspoliittisessa keskustelussa.

Demo seurasi aktiivisesti keskustelua, jota käydään vuoden 2015 jälkeisiin uusiin kehityssuunnitelmiin liittyen, valmisti Ulkoministeriölle lausuntoja muun muassa valmisteilla olleesta demokratiatukilinja-

uksesta, Suomen YK-strategiasta sekä Laajemman Euroopan aloitteen demokratiarahastosta. Lisäksi valmisteltiin lausunto Ulkoasiainvaliokunnalle valtioneuvoston selontekoon valtiontalouden kehyksistä vuosille 2014–2017.

Demo osallistui aktiivisesti myös ulkoministeriön rauhanvälityksen koordinaatioryhmän toimintaan sekä sisäministeriön siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnan järjestöjaoston kokouksiin. Lisäksi jatkoimme jäsenyyttä Kehys ry:ssä, Suomen 1325 -verkostossa sekä maailma.net -yhdistyksessä.

Demon demokratia-aiheisen tietopankin keräämistä jatkettiin suunnitellusti. Tietopankin uudet hankinnat päivitettiin myös Demon nettisivuille.

6. Lisäarvo eurooppalaiseen demokratiatukeen

Tavoite: Demo tuo lisäarvoa eurooppalaiseen demokratiatukeen ja sen kehitykseen sekä oppii muilta toimijoilta. Demo tunnetaan vertaistoimijoiden keskuudessa aktiivisena ja hyvänä yhteistyökumppanina.

Vuoden 2013 aikana tehtiin Euroopan tasolla tiivistä yhteistyötä erityisesti kolmen keskeisen vertaistoimijan kanssa; European Partnership for Democracy (EPD), Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD) sekä Danish Institute for Parties and Democracy (DIPD). Lisäksi Demo on istunut Kehitysjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry:n hallituksessa, ja pyrkinyt sitä kautta tuomaan demokratiatukinäkökulmaa eurooppalaisesta kehitysyhteistyöstä käytävään keskusteluun. Demo on myös seurannut aktiivisesti EU-komission avautuvia rahoitushakuja pyrkiessään laajentamaan rahoituspohjaansa.

EPD:ssä on mukana eurooppalaisia demokratiatukijärjestöjä ja -tutkijoita. Se pyrkii kartoittamaan eurooppalaisen demokratiatuen käytäntöjä ja aukkoja, luomaan kumppanuuksia toimijoiden välillä, pitämään demokratiatukea korkealla EU:n ohjelmapolitiikassa sekä toimimaan pienimuotoisena rahoittajana. Demon toiminnanjohtaja istui vuoden 2013 aikana EPD:n hallituksessa.

NIMD on hollantilaisten parlamenttipuolueiden yhteinen demokratiatukijärjestö ja yksi merkittävimmistä eurooppalaisista demokratiatukitoimijoista ja on näin hyvin luonnollinen yhteistyökumppani Demolle. Vuonna 2013 yhteistyö järjestön kanssa keskittyi pääasiassa Tunisian hankkeen suunnitteluun ja toimeenpanoon. Lisäksi päätettiin järjestää ainakin kerran vuodessa kumppanuustapaaminen, ja NIMDin edustajat vierailivatkin Helsingissä Demon vieraina syyskuussa. Demon toiminnanjohtaja vuorostaan osallistui joulukuussa Haagissa NIMDin järjestämään kumppaneiden toiminnanjohtajien kolmepäiväiseen tapaamiseen, jonka pohjalta päätettiin tiivistää yhteistyötä globaalisti puolueiden demokratiatuen monipuolueyhteistyöhön keskittyvien toimijoiden piirissä. Mukana oli edustajia NIMDin tukemista monipuoluedialogikeskuksista (Centres for Multiparty Dialogue) Afrikasta, Aasiasta ja Latinalaisesta Amerikasta. Yhtenä tavoitteena on rakentaa uusia kumppanuuksia, joiden pohjalta laajentaa eri toimijoiden rahoituspohjaa.

Puolueiden globaalin demokratiatukiverkosto Political Party Assistance Peer Networkin kesäkuisen Ruotsin kokouksen yhteydessä pidettiin myös erillinen pohjoismaisten toimijoiden lounas jatkona vuonna 2012 aloitetulle verkostoitumiselle ja kokemusten jakamiselle. Demo tarjoutui emännöimään verkoston tapaamisen Helsingissä vuonna 2014.

7. Panos kansainväliseen demokratiatukeen

Tavoite: Demo antaa oman panoksensa kansainväliseen demokratiatukeen ja sen kehitykseen sekä oppii muilta toimijoilta. Demo tunnetaan kansainvälisten toimijoiden keskuudessa asiantuntevana ja aktiivisena oman alansa edustajana.

Demo tiivistä entisestään yhteistyötään kansainvälisesti muiden puolueiden demokratiatukitoimijoiden kanssa toimimalla aktiivisesti globaalissa Political Party Assistance Peer Network -verkostossa, joka koontui Sigtunassa, Ruotsissa kesäkuussa. Tapaamisen järjestäjinä toimivat International IDEA, Swe-

dish International Liberal Centre (SILC) ja SIDA ja verkostossa ovat mukana kaikki suurimmat kansainväliset toimijat amerikkalaisista National Democratic Institutesta (NDI) ja International Republican Institutesta (IRI) saksalaisiin puolueiden omiin demokratiatukeen keskittyviin stiftungeihin, sekä UNDP ja keskeiset rahoittajatahot. Tapaamisen tavoitteena oli edistää toimijoiden välistä keskustelua muun muassa puolueiden demokratiatuen tuloksellisuuteen ja seurannan kehittämiseen liittyvissä kysymyksissä, kartoittaa toimialaan vaikuttavia tulevaisuuden trendejä sekä lisätä vuorovaikutusta rahoittajien kanssa. Demo esitteli tilaisuudessa työtään naisten poliittisen osallistumisen tukemisessa, ja sai paljon huomiota kiinnostavan toimintamallin ansiosta. Yhtenä tapaamisen jatkotoimista perustettiin M&E – verkosto, joka kokoontuu virtuaalisesti neljännesvuosittain jakamaan hyviä käytäntöjä, sekä kehittämään edelleen puolueiden demokratiatuen tulosten seurantaa.

Kohdemaissa Demo osallistuu aktiivisesti demokratiatukitoimijoiden väliseen koordinaatioon.

8. Toiminnan johdonmukaisuus ja vakiintuneisuus

Tavoite: Demon toiminta on hallinnollisesti kestäväällä pohjalla. Se on hyvin suunniteltua, toimeenpantua ja arvioitua. Toiminta on johdonmukaista suhteessa asetettuihin kehityspoliittisiin tavoitteisiin.

8.1. Ohjelman kehittäminen

Demo pyrkii kehittämään edelleen toimintaansa vastaamaan vaatimuksiin tuloksellisesta kehitysyhteistyöstä ja vaikutusten yhä tarkemmasta mittaamisesta. Vuoden 2013 ajaksi palkattu M&E – neuvonantaja kokosi yhteen Demon olemassa olevat hankehallinnon käytännöt systemaattisen hankemanuaalin muotoon. Manuaali on pääasiassa Demon sisäiseen käyttöön, mutta jaetaan myös kumppaneille ja sen jatkokehittelyä on tarkoitus jatkaa myös vuoden 2014 aikana.

8.2. Hallitus

Demo piti vuonna 2013 seitsemän hallituksen kokousta sekä kaksi yhdistyksen sääntömääräistä kokousta. Demon puheenjohtajana toimi vuosille 2012–2013 valittu Vasemmistoliiton kansanedustaja Eila Tiainen. Hallituksen jäseninä (varajäseninä) vuonna 2013 olivat:

- Eila Tiainen, puheenjohtaja (Joonas Leppänen), *Vasemmistoliitto*
- Hildur Boldt, 1. varapuheenjohtaja (Anni Lahtinen), *SDP*
- Marjo Pihlman, 2. varapuheenjohtaja (Vaili-Kaarina Jämsä-Uusitalo), *Perussuomalaiset*
- Jussi Salonranta (Jani Seikkula), *Kokoomus*
- Sini Korpinen (Tiia Ruuska), *Kokoomus*
- Anette Parviainen (Aleksej Fedotov), *SDP*
- Simon Elo (Hannu Niemi), *Perussuomalaiset*
- Eeva Salmenpohja (Jari Haapiainen), *Keskusta*
- Elina Helmanen (Markus Ylimaa), *Keskusta*
- Satu Haapanen (Tanja Remes), *Vihreät*
- Janina Mackiewicz (Anna Litonius), *RKP*
- Petri Muinonen (Hanna-Kaisa Simojoki), *KD*

8.3. Työntekijät

Suomen toimisto

- Tiina Kukkamaa-Bah
vt. toiminnanjohtaja 30.10. asti, toiminnanjohtaja 1.11 alkaen
- Sari Varpama, erityisneuvonantaja
- Hanne Hämäläinen
ohjelmasuunnittelija, 7.1. alkaen

- Minna Lyytikäinen
ohjelmasuunnittelija, 7.1.–31.3.
- Eija Mustonen
M&E neuvonantaja, 7.1.–31.12.
- Anna Rauhala
tiedotusavustaja, 7.1. alkaen
- Maria Santto
viestintäavustaja, 1.4.–31.8.
- Åsa Wallendahl
ohjelmasuunnittelija, 18.3.–10.12
- Teemu Halme
talous- ja hallintokoordinaattori, 12.12. alkaen
- Lassi Härmälä
projektityöntekijä, 3.5.-2.8
ohjelmasuunnittelija (sijainen), 12.12. alkaen

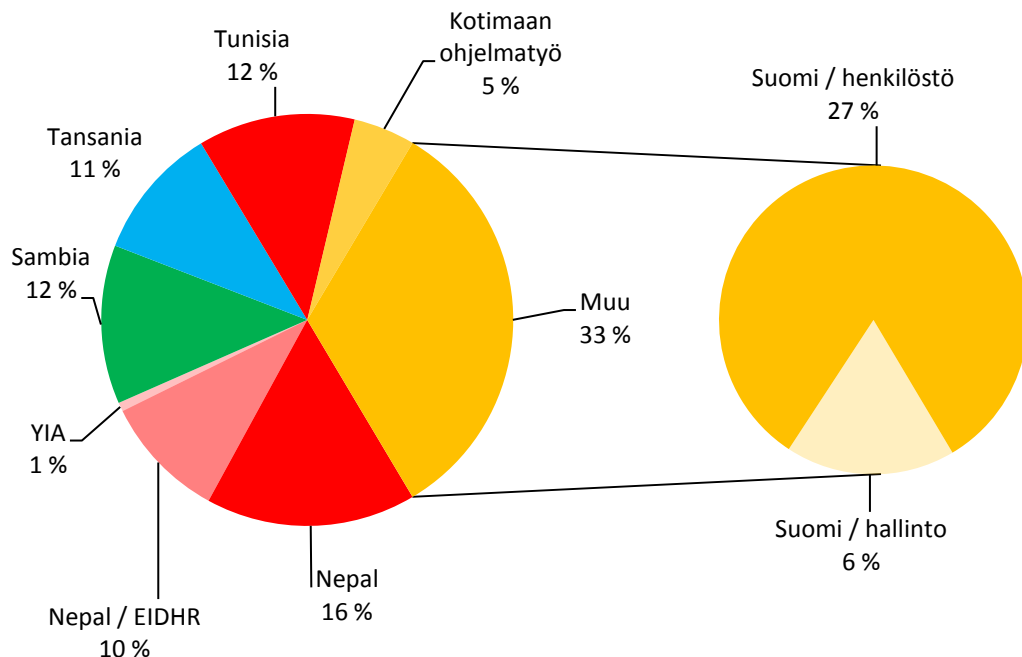
Nepalin toimisto

- Riikka Jalonen
Country Representative
- Basu Gautam
Local Coordinator
- Sarika Jaiswal
Project Coordinator, 24.1. alkaen
- Krishna Pantha
Finance Officer, 1.3. alkaen
- Sampo Villanen
Adviser, 23.8 alkaen

8.4. Talous ja resurssit

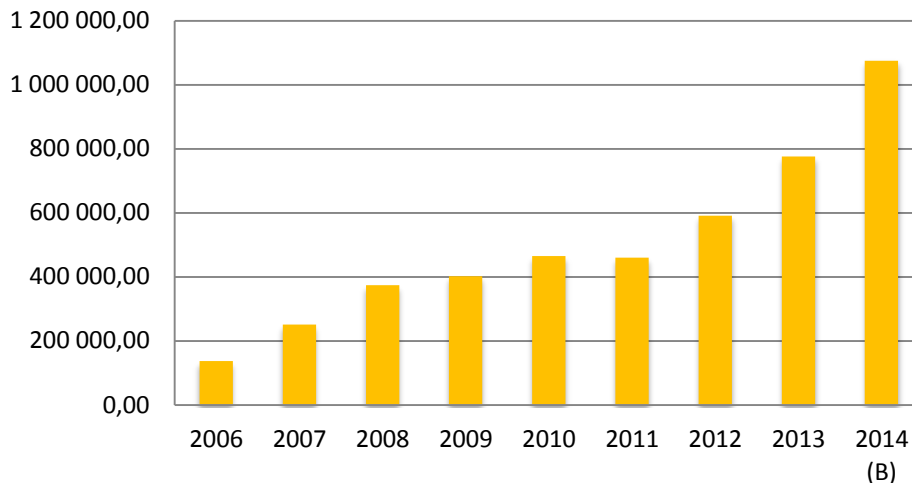
Demon toiminnan kokonaiskulut vuonna 2013 olivat n. 773 000 euroa. On huomioitava, että Suomessa maksettua henkilöstökuluja ei ole kohdennettu hankkeille vaan ne esitetään yhtenä kokonaisuutena – käytännössä henkilöstökulut kokonaisuudessaan kohdistuvat varsinaisen ohjelmatoiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan; hallinnollista henkilöstöä yhdistyksellä ei vuonna 2013 ollut, vaan nämä tehtävät hoidettiin oman toimen ohessa. Lisäksi YK:n kehitysohjelma UNDP maksoi yhdistyksen toteuttaman toiminnan kuluja n. 50 000 eurolla suoraan omasta tuloksestaan Nepalissa toteutettuun vaaliväkivallan estämishankkeeseen (*Prevention of Electoral Violence*).

Kokonaiskulujakauma 2013

Kokonaiskuluilla mitattuna yhdistyksen toiminta jatkoi kasvuaan.

Kokonaiskulut (EUR)

Ulkoasiainministeriö myönsi Demolle valtionavustusta rahoituskaudelle 2013–2015 yhteensä 2 400 000 euroa. Vuoden 2013 rahoitus oli siis 800 000 euroa sekä edelliseltä vuodelta siirretyt noin 36 000 euroa. Edellisen vuoden siirtynyt rahoitus johtui rahoitusaikataulusta, joka ei ole seurannut kalenterivuotta. Näistä avustuksista – muun muassa samaisesta syystä – jäi käyttämättä noin 150 000 euroa, jotka ulkoministeriön luvalla kohdennetaan uudelleen vuodelle 2014.

Lisäksi Demo sai rahoitusta Euroopan Unionin demokratia- ja ihmisoikeusinstrumentti EIDHR:stä vuodet 2013 – 2015 kestäväälle Nepalín tasa-arvohankkeelle yhteensä 200 000 euroa, josta 76 000 euroa käytettiin vuonna 2013. EU:n *Youth in Action* -instrumentista saatiin rahoitusta pääosin vuonna 2014 toteutettavalle hankkeelle 96 000 euroa, josta vuonna 2013 käytettiin hankkeen valmisteluun 5 400 euroa. Kumpaankin EU-instrumenteista rahoitettuun hankkeeseen saatiin UM:ltä avustusta omarahoi-

tusosuuden kattamiseen yhteensä n. 55 500 euroa, josta YIA-hankkeeseen kohdistunut osuus maksetaan vuoden 2014 puolella.

EU-instrumenttien rahoituksen etupainotteisesta maksuaikataulusta ja UM:n rahoituksen ylijäämästä johtuen yhdistys pystyy pyörittämään toimintaansa myös alkuvuonna 2014 ennen seuraavan UM-pohjaisen rahoituserän maksatusta.

Demon varsinaista omaa varainhankintaa olivat puolueiden maksamat jäsenmaksut 7 000 euroa sekä Maailma kylässä -festivaalin osallistumismaksu 1 600 euroa. Tämän lisäksi Demo sai työvoimahallinnolta palkkatukea yhteensä n. 5 400 euroa, jotka tilinpäätöksessä vähentävät henkilöstökuluja.

Demon tärkein oma resurssi ovat olleet vapaaehtoisesti panoksensa antavat puoluetoimijat itse: puolueiden edustajat ovat Demon toiminnan ytimessä niin kohdemaiden ohjelmissa kuin Suomessa lukuisin eri tavoin. He muodostavat hallituksen, osallistuvat työryhmiin, tilaisuuksiin ja koulutuksiin, jakavat kokemustaan ja asiantuntemustaan kohdemaiden poliittisten toimijoiden kanssa niin näiden Suomen opintomatkoilla kuin kohdemaissa, oppien samalla itse kehitys- ja demokriakysymyksistä.

Tulevaisuuden näkymät

Kuluvan rahoituskauden loppuun asti yhdistyksen rahoitusasema on varsin turvattu. Kuitenkin on huomioitava, että yhdistyksen taloudelliset puskurit ovat äärimmäisen pienet – käytännössä yhdistys joutuisi lomauttamaan koko henkilöstönsä aina alkuvuodesta kunkin vuoden avustuksen maksatukseen asti ja keskeyttämään hankkeiden toteuttamisen kohdemaissa, mikäli edelliseltä vuodelta ei jäisi avustuksia käyttämättä. Erityisesti kohdemaiden toiminnan jatkuvuuden epävarmuus voi aiheuttaa arvaamattomia seurauksia yhdistyksen strategisten tavoitteiden saavuttamisessa, sillä yhdistyksen tekemä työ on perusluonteeltaan pitkäjänteistä ja demokriatian edistäminen vaatii vakaat toiminnalliset puitteet. EU-hankkeiden toteuttaminen auttaa kokonaismaksuvalmiuden ylläpitämisessä jonkin verran kyseisten instrumenttien maksatuksen etupainotteisuudesta johtuen – yhdistyksellä on kuitenkin haasteita toteuttaa isompia EU-hankkeita niiden vaatiman oma-rahoitusosuuden vuoksi. Ylipäänsä voidaan todeta, että omarahoitusosuuden – niin kotimaassa kuin EU:n tasollakin – muodostaminen Demon kaltaiselle toimijalle on äärimmäisen vaikeaa.